

Hlavní název: Národní politika
Datum vydání výtisku: 29.7.1914
Číslo výtisku: 206
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1802-5110
Číslo stránky: [1] - 12

SYSTEM
•KRAMERIUS•

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

Výdají dvakrát
deník:
Předplatné a inseráty
přijímá administrace
na Václ. nám. 6, 21.
Telefon 6.136 a 276.

Předplatí se:
v Praze na město
v administr. k 120
ve filiálech k 140
v domácích k 170

na výkrově:
v městech městech:
bez domácky k 150
Příspěvky v Rakousku:
na město . . . k 2—
na 1/4 roku . . . k 50
v dvojnásobku:
na město . . . k 260
na 1/4 roku . . . k 720

NÁRODNÍ POLITIKA

Redakce:
Václavské nám. 11.
Telefon čís. 1777.
rukopisy se ne-
vracejí.
Inseráty doklady mohou
být objednány.
V drobném prodeji
v Praze:
ramz dňa ve vedení
dny a svátky 4 h
nedělní dílo se zde
berouc píši s h
odpolední čas. 2 h
na výkrově:
ramz dňa ve vedení
dny a svátky 6 h
nedělní dílo se zde
prílohou . . . 8 h
odpoledničí dílo 8 h

Rakousko uypovědělo Srbsku válku.

Z Vídni, 28. července. (Tel. t. k.) Úřední „Wiener Zeitung“ vyhlašuje: Na základě Nejvyššího rozhodnutí Jeho c. a k. Apoštolského Veličenstva ze dne 28. července r. 1914 bylo dnes královské srbské vládě zasláno ve francouzském jazyku sepsané vyvovení války, jež v českém překladu zní takto: „Poněvadž královská srbská vláda neodpověděla uspokojivě na notu, kterou jí odevzdal rakousko-uherský vyslanec v Bělehradě dne 23. července r. 1914, jest c. a k. vláda nucena, aby pečovala sama o ochranu svých práv a zájmu a aby za tímto účelem apelovala na moc zbraní. Rakousko-uherská má tudíž za to, že jest od tohoto okamžiku ve válečném stavu se Srbskem. Rakousko-uherský ministr zahraničních záležitostí hr. Berchtold.“

Naděje, které včera ještě v hodinách dopoledních navázány byly k ohlášenému prostředkovacímu návrhu Anglie, se nesplily. Naopak, splnila se předpověď vídeňských zpráv, že Rakousko-uhersko žádáním prostředkovacím návrhem od své vojenské akce odvrátiti se nedá. Bylo včera v dopoledních hodinách úředně ohlášeno, že vzhledem k neuspokojivému obsahu srbské odpovědi na rakousko-uherskou notu naše monarchie rozhodla se hájiti svá práva zbraní. Tím vypovězena byla válka Srbsku a dle dalších zpráv také již došlo k válečné akci. Dne 28. června spáchán byl v Sarajevě vražedný útok na arciknížete následníka a na jeho choť, jemuž oba podlehli. A právě za měsíc od nebláháního dne, tedy dne 28. července, zabájeno mezi oběma státy válečné nepřátelství.

Vučí hotovému stavu včeli bylo by zajisté bezúčelné podrobněji rozoberati obsah srbské odpovědi a připojené k ní poznamky rakousko-uherské vlády. Kdo pozorně četl, učinil si zajisté úsudek sám. Rakousko-uherská vláda trvala na bezpodmínečném a bezvýhradném přijeti své noty v celku i podrobnostech. Poněvadž Srbsko zplná nevyhovělo této podmínce, byl mu ohlášen boj. Válku rakousko-uhersko-srbskou zamezili dohodou tedy se nepodařilo a zbylá byla jiná hlavní otázka: zda se poštěstí ji z lokalizovat, t. j. obmezit toliko na obě strany válčelci. Ze v případě tomto válka sotva měla by dlouhé trvání, jelikož vlivěst Rakousko-uherska již také vzhledem k jeho velké převaze nad malým Srbskem jest očividné, o tom nebude jistě nikde pochybnosti. Ale což kdyby loka-

lisace se nepodařila a neblahé plameny válečné vyšlehly pak také na místech jiných? Tu velkou obavu vyslovil státní tajemník sir Grey v anglickém parlamentu a proto ohlásil vážný úmysl Anglie prostředkovat. Pravil, kdyby poměr mezi Rakousko-Uherskem, Německem a Ruskem stal se hrozivým, že byla by to věc evropského míru, která, jak doslově zdůraznil: „týká se nás všech“. Proto navrhl sir Grey, aby čtyři velmoci bezprostředně neinteresované na srbské otázce, totiž Německo, Francie, Itálie a Velká Británie projevily souhlas svého s tím, by se jejich velvyslanci v Londýně sešli se sira Greyem ke konferenci a vynasnažili se nalézt prostředky k urovnání nynějších potíží. Současně ualožil sir Grey zástupcům Velké Británie, aby požádali ony čtyři vlády, by zmocnily své vyslance ve Vídni, Petrohradě a Bělehradě k informaci tamních vlád o nařízené konferenci a požádali je, aby všechny aktívni vojenské operace zastavily do skončení konference.

Ze včerejšího vypovězení války Srbsku jest zjevno, že po této stráce zamyšlená konference byla již předstížena událostmi. Nicméně návrh Greyáva nepozbyvá tím ceny níterak. Nebot může ještě vésti k brzkému zakončení nepřátelství, zvláště když Rakousko-uhersko hájí pouze svůj prestiž a dle souhlasných projevů vídeňských na teritoriální kompenzace nepomýšlí. Když již nedoloce zamícti propuknutí války, jest si důklivější přáti, aby její plameny nerozšířily se dále, a aby byla skončena co nejdříve. „Každému, kdo myslí“ — pravil sir Grey v anglickém parlamentu — „musí být jasno, že ve chvíli, když spor přestane být sporem mezi Rakousko-uherskem a Srbskem a kdy do něho zapletena bude jiná velmoc, může to být jednou z největších katastrof, jaká kdy postihla evropskou pevninu a nikdo nemůže říci, jaký bude konec výpuklých sporů. A jejich příjem i nepřímé důsledky byly by nedozírné.“ To jsou slova zajisté svrchované vážná a nelze tvrditi, že by nevystihovala pravdu. Nebot kdo zná všechny podrobnosti úmluv mezi velmociemi obou velkých evropských skupin? Právě proto však nutno si přáti, aby co nejdříve podařilo se nalézt schůdnou cestu z válečného konfliktu mezi našim mocnářstvím a Srbskem k vážnému, opravdovému dohodnutí a k zajištění evropského míru. Když už válka se Srbskem stala se nezbytnou, až zůstane raději při zlu menším a nechť vyžádá si také co nejméně oběti!

S prostředkování a lokalizování.

Je patrné, že Rakousko-uhersko přeje si lokalizování války t. j. omezení její na branný konflikt Rakousko-uherska a Srbska, že nemá naprostu úmyslu vtáhnouti do něho velmoci, ale s prostředkování mezi Srbskem a naší monarchií bylo by v nynějším stadiu konfliktu předem odmítnuto. Se setrváním Rakousko-uherska na tomto stanovišti jest počítati jako s nezměnitelným faktorem.

Rusko pokoušelo se o změnu podmínek daných naší monarchii Srbsku, a o zabránění válce tímto způsobem. Vzhledem k zamítnutí těchto podmínek Srbskem je situace dáná samá sebou, a je vyznačena v čerejším

vypověděním války. Rakousko dává ujištění, že státní samostatnost Srbska po válce nepřestane, že Rakousko-uhersko konfliktem nedomáhá se územního zisku. Trvá však na provedení svého sporu se Srbskem do nutných důsledků, a tohoto záměru Rakouska nemůže změnit žádné sprostředkování Německa vůbec se neúčastnilo.

Jinak je s poměrem rakousko-ruským. Stanovisko Ruska ke konfliktu svého přítele s Rakouskem není dosud známo. Zprávy o postupu Ruska lici jednak jeho mírumilovnost, jednak jeho bojechtivost. Snad zápasí v Rusku spolu strany mírumilovná a bojovná; německé zprávy, ovšem málo věrohodné, blási také rozporu mírumilovného ministra zahraničních záležitostí Sazonova s ostatními ruskými ministry. Sazonov těší se důvěře cara Mikuláše, jež hoří mírumilovnost je známa. Anglie a Francie působí při plnou výbavou svou na umírnění svého spojence Ruska. Dle návrhu Greyova mají ve Vídni věsti Německo a Itálie totožnou akci, aby rakousko-srbská válka nebyla rozšířena na jiné mocnosti.

Považuje se za jistu, že rozhodnutí se Ruska nemůže nyní být dlouho odkládáno, že v několika dnech musí být jasno, co Rusko učiní. Proto jest pro nejbližší dny, ano hodiny, očekávat výsledek důležité diplomatické události.

Účel rakousko-uherského branného zakročení v Srbsku.

Vynikající učenec a znalec mezinárodního práva, člen panské sněmovny rakouské, dvorní rada prof. dr. Lammasch uvažuje v „N. Wiener Tagblattu“ o účelu rakousko-uherského branného zakročení v Srbsku a praví: K dosažení našich cílů postačí a spojí prozatím, budeme-li okupovat Bělehrad a jeho okolí — pokud bude nutno okupovat toto okolí, aby chom Bělehrad ovládal — a podřízně-li toto území jako zástuva pro splnění našich požadavků formulovaných v ultimatu ze dne 23. července a pro naše nároky na nahradu nákladů s škod tak zvané trestné výpravy. Nenastane-li v patřičné době toto uspokojení, musili bychom ovšem vyvodiť z toho další důsledek. K požadavkům náhrady náležely by nejen náklady okupace, ale i kapitalisované renty pro raněné a pro pozuštělé po padlých vojinech. Čas od času mohlo by přiblížné sčítování těchto nároků být sděleno neutravním mocnosten, jimž bylo by také učiniti sdělení o povaze obsazení Bělehradu a jeho okolí jako o vzeti závavy. Označenými opatřeními byly by učineny zjevními zvláštní povahy doručovacích prostředků námi prováděných, jež nejsou válkou v technickém slova smyslu, a jejich oprávnění za daných okolností.“

K mezinárodní situaci po vypovězení války.

Z Vídni, 28. července. (Telef. zpr.) Zůstane spor Rakouska a Srbska omezen na tyto dva státy? Tot nejpříčejší otázka, ježíž dalekosáhlost všeobecně se poslouží a jejíž důležitost zejména a průběhu věcerejší schůze dolní sněmovny anglické (viz na jiném místě) jest zjevná, kdež však zjištěno, že stanovisko ruské vlády není dosud známo.

Anglie začájila také sprostředkování a mohou společnou diplomatickou konferencí v Londýně, před jejímž skončením měly by veškerý aktívni vojenské operace být zastaveny... Zdá se však, že rakouská vláda na tento návrh nepřistoupila, nehot o 4. hodině odpoledne rozšířeno svážní vydaní úředního listu, oznamujícího, že Rakousko vypovídá Srbku válku. Neúčelně pak se dodávalo, že v zápočti bude vydán panovníkem manifest k rakouským národům. Z kruhu vládních prohlašuje se s rozhodností největší, že Rakousko nemůže zpět, že musí si zjednat zadostoučinění a sárku pro pokojné souesdatví se Srbkem. Veňkteré úvahy politických kruhů a novinářských článků zabývají se Ruskem, jehož vláda dosud nepromluvila a jehož stanovisko pro další vývoj zahraniční situace ještě důležité. Dnes odpoledne konzervoval zdejší velvyslanec ruský Schebek a hr. Berchtoldem. Schůzka tato byla patrně ve spojení s věceřími poradami petrohradskými.

Italie nezbrojí.

Z Říma, 28. července. (Tel. t. k.) „Gloriale d'Italia“ se dovdá k příslušnému místa, že oproti pověstem šířeným socialistickým listem „Avanti!“ nehdál vláda povolati pod prapory ročník záložníků ani z r. 1910 ani jinou třídu.

Bulharsko zachová klid?

Z Sofie, 28. července. (Zvl. tel.) Král, Jenž odložil cestu do Karlovy Var, sleduje s neobyčejným zájmem průběh nynějších událostí. Náčelník tajného kabinetu jeho Dobrovic rozmlouvá stále s ministerstvem předsedou a podává ihned králi podrobné zprávy. Má se za to, že následkem vnitřních a zahraničních poměrů Bulharsko zachová úplný klid. Jak vládní tak oposiční strany konají porady.

Bulharský generál Savov o situaci

vyslovil se ku dopisovateli „Pester Lloyd“ takto: „Jsem vylídky, že konflikt bude lokalisován na Rakousko-Uhersko a Srbsko. Bulharsko nemá tedy příčinu k mobilizaci. Francie setva naděchně se pro válku a následkem toho nesmí ani Rusko ke zbraním. Snad mohla by po konfliktu evropská konference opět zavést na Balkán rovnováhu, porušenou bukureštským mirem. Bukský mír nebyl dosud velmocem potvrzen. Každým spůsobem Srbsko hru prohrálo.“

FEUILLETON.

Karel Bulíř:

Zloraď cizích slov.

Ctenář rozličných českých tiskopisů, narážejí se stále na četná cizí slova, zamyslí se važně nad tím znochodnocováním našeho jazyka mateřského nebo cizími slovy dává se na jevo, jakoby jazyk nás neměl dosti patriarchálních vlastníků k vyládfení významu oněch cizich, jakoby chudší byl jazyků, z nichž ona slova pocházejí. A přece všecka ta cizí slova a rčení, ať latinská, francouzská či jiná, jimž se řeč naše nestává jasnéjší a zřetelnější, ale opak toho, můžeme napřípadě správně vyjádřit svými slovy vlastními, i prostěm čtenáři a posluchači srozumitelným. Užívám-li slov cizich, obecnému lidu, ano pěváčné většině čtenářstva a posluchačů nesrozumitelných — což jest jiného, než svými vlastními, ryzími, jako méně cennými a výraznými opovrhovat a cizím prednost dátav?

Jaké neuveditelné množství cizích slov se v naší mateřtině již zabystilo, toho dokladem bud snůška vět, která jsem při čtení zde onde zchytil a kterou zde k povídání a bedlivé úvaze předkládám.

Slovo jednání nebo činnost zaměňují někteří již napřípadě slovem akce. Zvelebování akce živnosti. Akce pro mír na Balkáně. Naše jednací význačné slovo dražba zaměňují některí dle německo-latinské Auktion slovem aukce. Aukce Krasoumné jednoty. — Jiní místo odpovědi na něco raději na to reagují. Pisatel reagoval na pronesené připítky. — Kdesi ve výkladní skříně měli do nedávna na prodej zdravotní sítě a podvazky, ted' je zaměnili za hygienické. Mámé také již hygienické salony k holení a stří-

Odejzd srbského vyslance z Vídňi.
Z Vídni, 28. července. (Zvl. tel.) Srbský vyslanec Jovanović odejel včera o 7. hod. 50 min. večer rychlíkem západní dráhy do Švýcar. S vyslancem jel první legační sekretář dr. Dimitrijević-Arrer a sekretář Josimović a Jović. Vyslance provázela na nádraží jeho chot. Na ochranu vyslání byly čtyři detektivové. Odejzd proveden byl zejména tajně.

Rothschildův dar Červenému kříži.

Z Vídni, 28. července. (Tel. t. k.) Baron Louis Rothschild věnoval jménem vlastním a jménem svých bratří Alfonse a Eugena Červenému kříži 100.000 korun.

Srbské moratorium.

Zemun, 28. července. (Zvl. tel.) Srbská vláda vyslovila se pro trůměšník moratorium.

Frojevy pro Rakousko v Berlině.

Z Berlín, 28. července. (Tel. kor. kanc.) Když vytáhla zámecká stráž, dodána dnes gardovým plukem císaře Františka, opakovaly se manifestace lidu, citacíčino několik tisíc lidí. Hudba hymnu rakouskou, pochod Radeckého a píseň prince Eugena. Lid zpíval s obnaženými hlavami a provolával slávu Jeho Veličenstvu císaři a králi Františku Josefově.

Manifestace ve Vídni a Štýrském Hradci.

Z Vídni, 28. července. (Tel. t. kanc.) Včera v 10 hod. večer došlo před italským velvyslanectvím opětne k velkým projevům sympatií. Zástup asi 500 lidí, který manifestoval před Schwarzenbergovým pomníkem, táhl v semknutém průvodu za zpěvu vlasteneckých písní po Rennewegu k paláci italského velvyslanectví. V čele průvodu nesen byl obraz císařů a černozluty prapor. Před velvyslanectvím palácem se průvod zastavil. Jeden z manifestantů promluvil německy, jiný italsky. V obou řečech byla velenbenaspolečná věrnost Italie. Zástup vyslechl řeči k bouřlivému volání slávy králi Viktoru Emanuelovi a císaři Františku Josefovi.

Z Štýrského Hradce, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Včera večer táhli členové skautského sboru městem nesoucí černozluté prapory a horfici pochodně, za nimi ubíral se velký zástup lidí, zpívající vlastenecké písně. Před hradem provolávali manifestanti nadějně slávu císaři. Po řeči jistého muže z davu byla zpívána hymna rakouských národů. Místodržitel hr. Clary vystoupil na balkón hradu a pronesl k manifestantům řeč, v níž děkoval za povznájející a potěšitelné projevy a pravil, že jest pevně přesvěden, že dnes jako vždycky a všeude, kde jest třeba zastavit se císaře a říše, budou Štýřané v předních řadách. Tato slova byla přijata s bouřlivým voláním slávy a „Heil“ císaři, místodržiteli.

hání vlasů, kdež se provádí hygienické mytí hlavy, pěstění nehtů či manicura. — Naší živnostiři a obchodníci oděvem nebudou již prodávat různé oblyče a šatstvo, nýbrž jen konfekci, francouzskou robu a anglické koštýmy. Podobně nad krámy modešek čteme: Chic Parisien. Chapeaux. Chapeaux modern. La Parade nebo jen Modes. — V posledním čase není v našich obchodních městech již příležitostní prodej zboží, nýbrž jen sama o kase; zbytků, bluz, knih, hedvábi a j. Nejdále libuji si užívat místo jest, není slova existovat. Žilinský jest druhým městem v Rakousku, kde čítařka pro mládež již existuje. Takový prostředek neexistuje.

Na místě našich „Světozordů“, „Pfehledů“ a „Obozů“, jichž názvy dobré a jasně vyznačují řeči jinu výčteny, máme nyní samé „Revue e. a. Edic e.“, zejména Revue mladých, pokrovce, školskou, obrazovou a j. — Místo naděláno, veřejného přivítání nějakých spojek, výprav a p. a místo hlučného projevu souhlasu a výrovy některého řečníků se nyní a klamuje. Po řeči byl vyslavenec hlučně aklamován. Osm teckých řodí byla anglickým řečstvem freneticky aklamována. — Naši vzdělávateři roli a půdy zemské vůbec nazývajíce se do nedávna rolníky, zemědělci a za tento správný název se nestydíce, dávají si v novější době předstívat a grárníků. — Jako si nejedni libuji užívat slova existovat, tak jiní, kde jest jim zmíniti se o šíření, rozširování něčeho, dávají přednost slovu propagativi. I kde státní myšlenky maďarské se horlivě propaguje.

V dalších, během znamenaných větách užito zcela bez všekter příčiny cizich slov, poněvadž je bylo že všecky dobré pronést našim, na konci těch vět — v sávorkách uvedenými nebo jinými slovy. Slyšme jen:

Jelich řeči opravdu fascinovala (nadchla, okouzila). — Jeho řečstvě eklettismus dovedl zvolit řadu her literárně cenných (výběr). —

držiteli a armádě. Dav obnáší hlavy a zpívá hymnu rakouskou. Pak táhli manifestanti před sborové velvyslanectví, kde se opakovaly vlastenecké projekty. Vrátili se na hlavní náměstí, průvod se rozsečel.

Pojem domobrany a její povinnosti v případě mobilizace.

Domobrana dle zákona domobraneckého určena jest ku podpoře společné branné moci a zeměbrany. Povinnosti domobraneckou zavázaní jsou všechni branné služby schopni státní občané, kteří nepřísluší ani ke stálému vojsku, válečnému námořnictvu nebo k náhradní záloze, počinaje rokem, ve kterém dovrší 19. rok svého věku, až do konce roku, ve kterém dovrší 42. rok svého věku.

Domobranci, kterých nelze postrádati v záležitostech veřejné služby nebo všeobecného zájmu, mohou domobranecké služby být sproštěni.

Domobranci rozvrženi jsou ve dvě výzvy, z nichž první záleží z branců čítajících 19 až včetně 37 let, druhá z branců, čítajících 38 až včetně 42 let. Výzva první zahrnuje tudíž 19, výzva druhá pět ročníků.

Domobrana smí být vyzvána jen v případě válečného ohrožení říše a na dobu jeho trvání.

Prvě výzvy může být ve válce použito jen v mimořádných případech k doplnění vojska a zeměbrany, nedostačuje-li již náhradní záloha.

Domobranci podrobení jsou povinnostem ohlašovacím. Všechni, kdož byli příslušníky vojska, válečného námořnictva, náhradní zálohy nebo četnicka, jakož i ti, kdož byli předurčeni pro zvláštní služební úkony a jsou poděleni určovacími listky, jsou povinni, na podzim každého roku hlásit se u obecního představeného ve svém bydlišti a předložit svůj průkaz. Domobranci s určovacími listky musí mimo to obecnímu představenému hlásit buď písemně nebo osobně každou změnu rádného svého bydliště do 30 dnů.

Přijměte můj devotní dík (uctivý). — Na nádraží se shromázdilo distinguované obecenstvo (vybrané). — Aviatic provedl několik evoluci (obratů). — Máli takový podnik prosperovat, musí... (se datí). — Můžete (eprv od nejbližšího termínu bytom disponovat) (bláh, si zařídí). — Nájemník prohlásil, že na ten byl již nereflektoval (nepomýlil, o byt již nestojí). — Provenienci zboží lze tu nejlépe zjistit (původ). — I v domácnosti topí se neracionelně (nebozdatsky). — Pošlete sešit len zpěl, jestliže Vám ukončuje (se nchodi, nelibí). — Černé Hoře by náležela za výdaji Skadru příslušnou kompenzaci (náhrada). — To město je překně situováno (položeno). — Ztržování horských druh je profací přírody (znešovávání). — Direktní import čaje (přímý dovoz). — Vysílalivě jsem z entuziasmu (naději). — Machin meditoval (uvážoval). — Tu otázkou nutno ventilovati již napřed (přednati). — Nutno vyčkat ohlášenou již iniciativu vládní (podnět). — Mašina nefunguje (stroj nejdé). — Časopisy psaly nám s emfasi (naděj). — Aspekty pověho jeduání nejsou valně přiznivý (vyhledky). — Zpráva ta je mystifikaci redakce (klamání). — Němci přehoršují účast koléž Thuna na vyjednávání (odmítají). — Omezení ochranných rayonů bylo illusorní (obvodní, klasické).

Slova: sanovati, argumentace, kompromis, korupce, konstatovati, kompromitovati, delikt, intervenovati, reflektovati, pisoir, closet, malversation a j. a j. moží se v naší řeči den se dne.

Z předcházejících kusých ukázkách je zajisté zřejmo, jakým množstvím slov cizich je nás jazyk zaplaven jako kalným přivalem, k němuž nejdříve přileháme, o následcích této řeči se zátopi ani neuvádějíce, jakoby se nás ani netýkala. Připadají mi uvedené a všecky jiné věty s cizimi slovy, jimž svou mateřtinu zatemňují, obecnému lidu stále méně a méně srozumitelnou činíme, jako články svírající nás

Návrh Anglie na sprostředkování míru konferencí evropských velmoci.

(Ze zvláštního vydání našeho listu včera odpůlne vydaného opakováno.)

Z Londýna, 27. července. (Tel. tisk. kanc.) Dolní sněmovna sešla se dnes odpoledne za všechny přiznánky velkého rozechvění. Bonar Law podal dotazy o evropské situaci, na které odpověděl ministr sir Edward Grey: Mám za to, že musím sněmovně odsířně vyložit stanovisko, jaké britská vláda dosud zaujímala. Minulého pátku ráno dostal jsem od rakousko-uherského velvyslance text zprávy rakousko-uherské vlády velmocem, která byla uveřejněna také v novinách a která obsahuje požadavky Rakousko-Uherska k Srbsku. Odpoledne sešel jsem se s ostatními velvyslanci a vyslovil jsem jim názor, že pokud spor bude omezen na Rakousko-Uhersko a Srbsko, nemáme práva se vmezšovat. Kdyby však poměr mezi Rakousko-Uherskem, Německem a Ruskem stal se hrozivým, jest to vše evropskému miru a týká se nás všech. Nevedl jsem té chvíle, jaké stanovisko zaujala ruská vláda a nemohl jsem tudíž učinit bezprostřední návrh. Reklamoval jsem však, kdyby poměr mezi Rakousko-Uherskem a Ruskem nabyl povzbuzujícího rázu, že pozvali za jediné chance pro zachování míru, aby čtyři velmoci bezprostředně neinteresované na srbské otázce, totiž Německo, Francie, Itálie a Velká Britanie, působily v Petrohradě a ve Vídni současně a společně k tomu, aby Rakousko-Uhersko a Rusko zastavily vojenské operace a aby se tyto čtyři velmoci vynasňaly docílit urovnání sporu.

Když jsem slyšel, že Rakousko-Uhersko přerušilo se Srbskem styky, učinil jsem tento návrh: Uložil jsem včera odpoledne britským velvyslancům v Paříži, Berlíně a Rímě telegraficky, aby se zeptali vlád, u nichž jsou pověřeni, zda by byly ochotny uzavřít imunitu, aby francouzský, německý a italský velvyslanec v Londýně sešli se mnou v Londýně ke konferenci, aby se vymezili nařízení proti Rakousko-Uhersku. Současně uložil jsem našim zástupcům, aby požádali ony vlády, by zmožily své zástupce ve Vídni, Petrohradě a Bělehradě k informaci tamních vlád o navržené konferenci a požádaly je, aby všechny aktivní vojenské operace zastavily do skončení konference. Na to nedostal jsem ještě všechny odpovědi. Při tomto návrhu jest ovšem součinnost čtyř velmoci jádrovým věcí. Za krise tak těžké, jako nyní, nevedlo by k cíli úsilí jediné velmoci zachovat mír. Doba, jež v této záležitosti jest k disposici, byla tak krátká, že jsem musil vztíti na sebe nebezpečí učiniti návrh, aniž bych podnikl obvyklé přípravné kroky, a aniž bych si byl jist, zda bude návrh dobré přijat. Jsou-li však věci tak vážny a doba tak krátká, nedá se zamezit nebezpečí, že bude navrženo něco nevítaného. Přes to mám za to, že je-li v novinách uveřejněno znění srbské odpovědi správné, jak se domnívám, bude tento návrh aspoň podkladem, na němž přátelská a nestraná skupina velmoci, mezi nimiž jsou velmoci těsící se stejně dívce v Rakousko-Uhersku a Rusku, bude moci nalézti řešení, které by bylo všeobecně přijatelným.

pout, jimiž řeč svou sami pod cizí jeho poddáváme. Jest již svrchovaný čas, abychom se všichni vzhodnili a uslovně zasažovali zaměřovati další šíření všelikých cizomluv a vylepšovati to zlo co nejbedlivěji. Címe tak z úcty a významu k svému mateřskému jazyku a jeho vynikajícím predmetem. Kdybychom tak nečinili, dávali bychom se zahambiti těmi četnými hrdiny dělného lidu českého ve zněměném území, kterí přes hrubé útísky, kruté pronásledování a barbarské ničení jejich životního bytí z nadění a lásky ku svému mateřskému jazyku setrvávají v pověrně, nezlonávě vůli, aby se jejich diktámu — naději národa — dostalo výchovy a vzdělání v milozvuké, dráhě materištině.

Namísto se snad, že nejedna cizí slova za častého jich užívání téměř již zdomácněla; zeptáte-li se však na význam některého, jak praví „zdomácnělého“ cizího slova, na pf. socialismus, klerikalismus atd., uvedete ho do nemilých rozpaků.

Pozastavujeme se, a všim právem, nad zkomoleninami cizích slov prostého lidu, jako: křest, ksicht, góř, šnupat, pakovat atd. Když ale vzdělání četných cizích slov již náročuje ve své řeči ústně i písemně užívají a do ni stále nová uvádějí, vyšší vzdělání tím předstírají, toho si nevěříme, proti tomu něčemu nenamítáme zapomínajíce, že jest to naše národní pokleslost, o čemž Frant. B. v „Obzoru“ takto dí: „Cizí slova, hojně-li se v řeči objevují, jsou důkazem lehkomyslného národního marnotratnosti, nedostojné závislosti na cizím národě a důkazem vlastní duchovní poroby. Přibývá-li jich takovým přívalem jako v dobu nejnovější u nás, stává se jazyk spisovný většině národa nesrozumitelný. Proto, kdekoliv se u kterého národa probudí opravdové národní vědomí a pravá národní hrdost, tam vůdce k témuž větřelcům obrací bedlivý pozor, a co zbytečného vymýtejí bez milosrdenství, zavádějíce za nepotřebná slova cizí svá dobrá domáci.“

Každému, kdo myslí, musí být jasno, že ve chvíli, kdy spor přestane být sporem mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem a kdy do něho zapleteno bude jiná velmoc, může to být jednoznačně největšího katastrof, jaká kdy postihla evropskou pevninu a nikdo nemůže říci, jaký bude konec vypuklých sporů a jejich příme i nepřímé důsledky byly by nedozírné. (Pochvala.)

Harry Lawson se těže Greye, je-li pravda, že německý císař přijal dnes ráno záhadu sprostředkování, kterou Grey navrhl. Státní tajemník Grey odpověděl, že jest přesvědčen, že německá vláda přeje v zásadě myšlenku sprostředkování mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem, ale o speciálním návrhu, aby se sáhlo k zásadě sprostředkování prostřednictvím konference, nedostal ještě od německé vlády odpověď.

Dnes odpoledne měla v dolní sněmovně při rozpuštění být provedena povšechná debata o lodní politice, se zároveň na situaci byla však odročena.

Války a vedení válek.

Válka jest řešení sporů mezi státy nebo mezinárodních způsobem násilným, rukou ozbrojenou.

Když neshody mezi dvěma státy dostoupily takové výše, že diplomacie nemůže je již vyrovnat a po dobrém, uváže se v úkol řešení strategie a nastane válka.

Znepráteleň strany mobilisují co nejčetněji branné sily své, soustředí je na všechni co nejbližší hranici a konečně, když diplomatické styky byly přerušeny a zástupcové mocností vzájemně z míst svých odvolání, nastává formální vývoj v války.

Oba mocnářové vydávají manifesty svým národům, v nichž dovozují, co bylo příčinou války a co zneumožňuje smírné odklizení sporu. Současně vydávají se k vojsku proklamace, v níž vyslovuje se přesvědčení o chrabrosti a zdatnosti vojů.

Válka se zahájí a vede dále dle operačního rozvrhu, jež průběhem bojuje ovšem třeba přizpůsobit změnám polohy atd. Manifesty a proklamace uveruje každou vojvodce všechně obsadití území nepřátelské, aby jeho klidné obyvatelstvo ubezpečil mírumilovnosti a kázní svého vojska, ale zároveň pohrozil krutým trestem každému, kdož by se zprotil jeho rozkazům. Účelem každého vojska všechno jest oslabovati a zničovati pokud možno vojsko a materiál nepřitele a zničit se jeho území v rozsahu největším na vynucení výhodných podmínek pro mír a nejvyšší náhrady válečné.

Co do způsobu vedení války rozlišujeme několik druhů. Válka útočná či výbojna (ofensivní) jest ona, kdy armáda k uskutečnění svého úkolu vpád v všechnou různost a silou v zemi odpůrcova a zde bezohledně všemi prostředky postupuje. Naproti tomu ve válce obranné (defensivní) armáda se snaží pouze odražením útoku nepřátelských zachovatí se postavení, operativní všechni.

Podle všechny a míst, jichž řešení se zmocnit, mluvíme o válce na zemi či pozemní, na mořní, nebo v pevnosti, pohorské atd.

A dr. J. Guth dí ve svém „Sociálním katolickém“: „Vždy pomáhal nezbudit nám z našeho česství nic než naše řeč, ale přes to zůstane silně, dokud ona bude se vyvijeti a k věsi.“

Vylasi se snad někdo s námitkou, že nelze veškeré pojmy, rčení a výrazy, zvláště vědecké, přesně česilnou vyjádřit, a proto nelze především výrazem cizím vyhnouti se, nemá-li smysl pronesených vět zůstat nejasný, méně výrazný. Ze tomu tak není, vizíme na pr. větu: A symptomem této fyziologické degenerace, jest dosud individuální, jest potom dekadence. Tuto větu lze přece bez vylíčených cizích slov zajisté každému srozumitelně takto říci: A zjevně této přirodloslovné výhradlosti, jest jest dosud ojedinělá, jest potom úpadek.

Ve spisech vědeckých, jež mají len menší kruh čtenářstva, nechť se cizí slova omezují jen na nejnutnější, bez nichž by naprostě nebylo lze se obejít.

Potrvaly znešvařování našeho jazyka ze zdroje, když se dozvadnou postupem, přijde doba, kdy nastane v naší řeči taková směs cizomluv a kazimluv, a z ní plynoucí nejasnosti a nesrozumitelnost, že bude pak stěží již od dalšího úpadku a zkázy ji zachránit. Proto všechni, kdož se cítí povoláni zasadit se slovem i skutkem o čistotu a záchrany našeho jazyka mateřského před další jeho záplavou cizáckým, spojte se, započněte velezaslužné dílo očisty a ukažte, že se jazyk nás svou bohatostí a krásou vyrovná jazykům i největšajícím národu, anež je v něm jedinou i předci.

Přivítám ti ještě na pamět slova Sv. Čecha:

Ne, s výši naši nezmí v podnázi se vrátí
naše řeč, práva odvěká nám zkráti
leda měří.
Zde nemí ūstupu, jen k předu musí jít
naše řeč,
vždy musí stoupat výš, vždy jasněj se stkvíti
naše řeč!

Ve válce mají největší důležitost operační. Tak zv. operační basi čili základna je čára nebo prostor, obsahující místa strategicky důležitá, jako pevnosti, opěvněné tábory a pod., co možná nejbližše u hranice vlastního území ke státu. Jemuž válka plati, prostor, kde vojsko se soustředí pro nastávající operace do sousední země. Operační čáry jsou linie vedoucí od důležitých míst v operační základně k podobným místům nepřátelským, tedy silnice, cesty, zelesnice, částečně splavné řeky atd. Operační předměty jsou důležitá místa na území nepřátelském, nejhodněji samo nepřátelské vojsko a hlavní město nepřátelského státu, proti nížm operační místu po výše zmíněných liních. Účelem operace je bud primý útok, zabránit území nebo přechod přes celou překážku, jako hory, řeku atd. nebo i vysvobození obléhané pevnosti, zásobování, ústup a pod.

Plán operační jest výklad, jakým způsobem zařídí přístup armády, aby operační účel byl dosažen a pracuje se dle názoru a podnáti náčelníka generálního štábů v operační kanceláři. Schválen a potvrzen by vojevůdcem, po připadě i samým panovníkem, slouží tento plán za základ příslušných armádních rozkazů podřízeným sborům a je přístupný vždy jen nej povolenějším osobám, aby nemohli být prozrazeni nepřítele. Kancelář, kde se o plánu tomto pracuje, složena je vesměs z důstojníků generálního štábů pod správou náčelníka téhož a dle rozkazu vojevůdce vyřizuje vše, co se dotýče operací.

Válečné aeroplany.

Sotva první letadla vykonala několik letů, upjaly vojenské správy svoji pozornost k tomuto modernímu vynálezu a sledovaly velmi bedlivě vznikající jeho úspěchy. Výkony aeroplánu stoupaly každým dnem, aeroplany dosahovaly značně výš, dovedly setrvat dlouhou dobu ve vzduchu a vykazovaly velkou rychlosť. Tyto vlastnosti byly rozhodující a vojenské správy neváhaly dle základního výčetníctví nezbytné.

V italsko-turecké válce, později pak značnou měrou v balkánské válce, obdržely aeroplany svůj „kraváký křest“, v Libyi a Maroku zaznamenaly první oběti.

Dvěma význačnými vlastnostmi vyznamenávají se již dnešní vojenská letadla dokonale: volným, nerušeným rozhlédem v závěrkách výšek a větou své rychlosti. Vlastnosti tyto jsou velmi významnou pomůckou při službě výzvědné a při doručování rozkazů na místa nejvzdálenější, jiným dopravním prostředkům, obtížným terénum těžko a zvolna dostupná.

Tento vlastnosti ovšem daleko nejdou využívat požadavky, které si vojenské správy a moderní výčetníctví větve slibuje od aeroplánu, z něhož snaží se vytvořit nebezpečného útočníka, který má mít schopnost ničit celé oddíly vojska, pevnosti, mosty, válečné lodě a pod.

Na první pohled by se zdalo, že ne nestojí zde tomuto dožadovanému úkolu útočního aeroplánu v cestě. Die náhledu většiny širokého obecenstva stačilo by prostě, aby aviatik přibrál na svůj aeroplán jistou zásobu traskavých látok, pum a bomb, vzleti do výše, vyhledal nepřitele a prostým vzběháním náčlenných látok způsobil dilo zhoubu. Názor teuto řešení opravitiv a tvést na správnou míru.

Aeroplán při své funkci útočnické, která měla by mít úkol ničit libovolně, setkává se s množstvím obzvláštností, které dosud brání jeho činnosti v tomto směru. Vrhání pum s letadla není daleko tak účinné, jak by se v prvním okamžiku soudilo, a může mít pouze jakýs úspěch při velkém cíli, jako jsou celá lezení nebo velké pevnosti. Pravděpodobnost zasažení kázeného cíle vrhánými pumami jest velmi malá přes to, že vyzkoušeny již četné přístroje vrhací, o nichž zdokonalení se stále pracuje. Není totiž nikterak snadno odhadnout správný okamžik vrhu pumy na určený cíl. Směrodatné okolnosti, vlastní výška a rychlosť mohou sice aviatikovi být pomůckou známkou, ale přece jen nedostatečnou, neboť schází mu přesné udání síly a rychlosti větru ve vzdáleném pásu, kterou puma, vržena jsou ze značné výše, musí prolétnti. Zde nepomahají dosud ani promýšlená zařízení k cílení na vrhacích přístrojích. Tím menší jest ovšem možnost zastihnuti pumou menší objekt na zemi nebo na moři. Vedle toho nutno také uvážit poměrně malý účinek takové pumy, která přirozeně může být jen menší rozměru a výšky, zvláště proti předmětem chráněným mohutnými pancéři, betonem nebo pevným zdívem a pod.

V boji aeroplánu proti vzducholodi má ovšem aeroplán vše výhody, neboť rychlosť, stoupavost i řiditelnost jeho jest mnohem větší než vzducholodi a tudiž může snáze se aeroplán pokusit s úspěchem o její zničení. Utocný aeroplán musí se pohybovat ve velké výši, nemá-li sám být zničen dráve, než příkročí ku vykonání svého úkolu. Výše, která poskytuje mu bezpečnost před silnými a země na něj vysílanými, byť i chráněným pancířem, nesmí dle dokazaných zkoušek klesnouti pod 1000 metrů a ještě to není bezpečný. Ovšem ve výškách poněkud větších než uvedeno, jest aeroplán již v úplném bezpečí a mohli by ho zde ohrozit pouze zase

aeroplán nepřátelský, proti němu vyslaný. Proto také v poslední době konány četné pokusy s umístěním strojních, rychlopárných pušek v aeroplánu, pomocí jichž napadený aeroplán mohl by se bránit. Ovšem že při velkých rychlostech a značné řiditelnosti letadel jest vzájemné se-střelování se rovněž úkolem závislým spíše na náhodě než na střeleckém umění.

Krátké řečeno – sestřelování aeroplán ze země i z jiných aeroplánů nebo vzducholodi spojeno jest s malými výhledkami na úspěch. Tím menší jest dosud účinek ozbrojených letadel na armádu, opevnění a pevný cíl na zemi nebo moři. Nutno ovšem podotknouti, že ve zvláštních případech může účinek střel vrhaných shodou příznivých okolností mít značný úspěch, ba samotné objevení se nepřátelského aeroplánu nad vojskem může vzbudit jakousi nervositu a rozechvění, přes to však nutno konstatovati, že dosavadní aeroplán ve válce může být sice velmi úspěšným zvěděm, ale nikoliv útočníkem. —va.

Zákony o válečných plněních,

projednané poslaneckou sněmovnou koncem r. 1912, týkají se: 1. Poskytování koní a dopravních prostředků; 2. povinných služebních úkonů osob civilních a 3. poskytování příprav, motorových vozů, plavidel, ubikaci, poskytování pice a pod.

Nejdůležitější je zákon o povinných služebních úkonech osob civilních, který v podstatě stanovi:

Požadování úkonu v době války, za něž přísluší přiměřená náhrada, budíž omezeno na nezbytnou potřebu. K osobním služebním úkonům pro válečné účely má se, nemohou-li být potřebné práce být provedeny dobrovolní dělníky nebo domobranci, použítí všech ku práci způsobilých mužů občanského stavu, kteří nedovoleni jsou 50. rok věku. Mzda za vykonanou práci určuje se způsobem nařizovacím. Dělnici obdrží zaopatření a za upotřebení svých nástrojů náhradu. Osoby, jichž použijí se k práci, mají, one-mocni-li při práci, nárok na bezplatné ošetrování ve vojenském zdravotním ústavu a pokud jde o jejich případné nároky, na zaopatření pro ně samy a pro jich rodiny, nakládají se s nimi tak, jako s osobami vojenskými. Jejich nemajetné rodiny mají nárok na tutéž podporu, jako rodiny neaktivních vojenských osob, povolaných ke službě za mobilisace.

Po návrhu oposice přijaty některé změny, zejména v tom směru, že osobní úkony osob civilních mohou být požadovány jen mimo bitevní čáru, přičemž pokud možno mají být brány nejprve osoby věku mladšího.

Pokud se týče poskytování vozidel, připraví a jiných dopravních prostředků, přísluší za jich použití též náhrada, jež bude stanovena rovněž způsobem nařizovacím. Všech silnic, mostů atd. i těch, jež patří soukromníkům, lze používat bez náhrady. Rada paragrafů upravuje používání drah železničních a soukromých telegrafů a telefonních zařízení, jakž i různých zařízení podniků průmyslových. Zákon stanoví dále, že všechni majitelé nemovitostí jsou povinni prenechati tyto nemovitosti k volnému použití, k provádění opevnění a jiných vojenských staveb, jakož i ku podpoře a zabezpečení válečných operací, zač se zásadně poskytuje náhrada. Volná dispozice zahrnuje v sobě také právo, aby budovy byly zbořeny aneb přestaveny. Zákon obsahuje konečně ustanovení o uhytování a poskytování pice, jakož i různých povinnostech obcí.

O srbské armádě

piše ve vídeňském křesťansko-sociálním „Deutsch-Volksblattu“ nejmenovaný znalec: „Z tří hlavních druhů zbrani srbské armády jest zájisté pěchota nejlepší a sice, jak pokud se týče materiálu, tak pokud se týče výcviku. Srbský pěšák má skoro všecky vlastnosti, jež voják má mít. Jest zdatný na pochodu, snáší velké útrapý a jest při přesídlení skromný. Snad jen japonský voják ho překoná, je-li pravda co se o tomto za dob poslední války vypravovalo. Pokud se týče výcviku, jest dobrý, ano velmi dobrý, byl i nestál zcela na výši doby. Zejména na výcviku ve střílebě kladená v posledních letech velká váha. V touto ohledu byly armádní správy poslední dvě války velmi nápomocny, neb každá válka jest znamenitou školou. Ale už před záplatkou byla stříleba velmi pěstována. Pro vojsko zřízeno bylo několik stříleb, jež vyzkoušaly dobré výsledky. Nejenže se mnoho střílelo, jelikož vláda na to povolila velké prostředky, také na individuální výcvik kladeval velký důraz. Vedle toho stávala množství civilních střeleckých spolků, jež vláda podporuje a jež navštěvuje nejen mládež, ale také vysloužilí vojáci. Tím nemá být řečeno, že každý srbský voják jest znamenitým střílelem, nýbrž jenom že výcvik jest celkem dobrý. Naproti tomu nelze o srbské jízdě říci mnoho dobrého. Srb není vůbec dobrým jezdecem. Nedostává se mu jezdecké řízenosti a schopnosti zacházet s koněm, hlavně snad proto, že se všechny jízdy řídí vzdálenou výškou. Proto se také v poslední válce jízdy všude malo vyznamenala.“

Pokud se týče dělostřelectva, jest o něm rozčíleno mnoho pohádek, jež se ze Srbska nebez úmyslu říší do světa. Nehledě k charakteru zevníjšku jest i výcvik velmi nedostatečný, vinou důstojnického sboru, který není se svým úkolem. Výcvik dělostřeleckého důstojníka, jenž nedobrovolnil, v cizině, jest špatný a následkem toho i výcvik mužstva. Dělostřelecký materiál jest ovšem moderní, zdali však jest prvotřídní, jak se rozlišovalo z francouzské dělostřeleckého Creuzetovy, jest otázka. Vzpomeňme jen na četné výcviky, jež se objevily během války, zejména pokud se týkají náboje. Ovšem že se za posledních měsíců staly kroky za účelem nápravy, poněvadž se na tyto výcviky záhy přišlo. Co však se v tomto krátkém čase nedalo odstranit, jest nezáloha zbraní na straně dělostřelectva. Ta se ukázala již v poslední válce. Je-li pravda, že od té doby Srbsko dostalo nová děla, bude nezáloha obsluhy ještě nápadnější.

Celkem jest tedy srbská armáda, třeba nebyla sborem elitním, přece činitel, s nímž musí počítati i nejmodernější armáda.

Kdy civilní osoby podrobeny jsou vojenské trestní soudní pravomoci.

Nářízení veškerého ministerstva ze dne 25. července 1914, č. 164 z. r., jimž podřizují se civilní osoby, které se dopustí trestných činů proti válečné moci státu, vojenské trestní soudní pravomoci, zní takto: Na základě § 14. zákona ze dne 5. července 1912, z. f. č. 131, o vojenském trestním soudním řádu pro zeměbranu, vidi se veškerému ministerstvu s působností pro krajskou i země na říšské radě zastoupené nařídit takto: Osoby civilní trestní soudní pravomoci podroběny podřizují se pro zločiny nedovoleného najímati, svádění nebo napomáhání, aby se porušila přísežná vojenská služební povinnost, vyzvánění nebo jinaké dorozumívaní se s nepřitelem nebo jinaké činy, mající za účel ujmou pro ozbrojenou moc nebo spojená s úlohou nebo prospěchem pro nepřitele, pak pro svádění, aby nebylo upoštěvánuto vojenského svolávacího rozkazu nebo pro spáchání takovými činy trestný skutek, na který těžší trest jest uložen, ode dne vyhlášení tohoto nařízení počínajíc, zeměbranné trestní soudní pravomoci. Trestné činy, které před tímto časem byly spáchány, budete stíhány civilními soudy.

Z domova a ciziny.

Porady dvou poslaneckých svazů říšské rady konají se dnes a zítra ve Vidni. Na dnešek svolána jsou představenstva sociálně-demokratických klubů všech národů ke společnému řádu, která koná se v místnostech německé sociálně-demokratické strany ve Vidni. Dán k ní podnět vedením české sociálně demokracie, jejíž předseda posl. Němc v listu klubu německých sociálních demokratů zasláneném navrhli pro poradu denní pořádek: „Vnitřní a zahraniční situace a sociální demokracie.“ Na zíttek svolána jest do Vidni plenární schůze německo-nacionálního svazu, v níž má být zaujato stanovisko k událostem posledních dnů.

Některé německé listy, zejména říšsko-hradecke, začínají opětne český národ osotovat, přinášejíce zprávy, že české listy byly zabaveny pro nelegální projekty. Budíž konstatováno, že české listy, pokud byly zabaveny, byly konfiskovány jen pro otisknutí zpráv vídeňských listů, pro kteréž rovněž vídeňské listy byly zabaveny. Ještě větší nehoráznosti dopustila se berlínská „Vossische Zeitung“, která přinesla zprávu, že v Praze vyhlášeno bylo stanné právo. Bylo by skutečně zajímavý zvěděti, zda podobná zpráva telegrafická mohla vůbec přes hranice být poslána.

V zatýkání a vyšetřování na jihu naší říše se pokračuje. Zatčen dubrovnický starosta a poslanec dr. Melko Čingrija a náměstek starosty dr. Pugliesi na cestě do Karlovy Vary. Dr. Čingrija patří k předákům jihočeského hnutí. U biskupa Milase v Zadru vykonána domovní prohlídka, s bývalým starostou a poslancem Ivanem Hribarem v Lublanu zavedeno trestní vyšetřování, v Gorici zatčeni advokáti koncipenti dr. Puc a dr. Gabršek.

V Německu přijata 30. června 1913 nová vojenská předloha, která značně zvýšuje armádu, takže při provedení druhé části v říjnu 1914 mít bude Německo na 32 tisíc důstojníků, 110 tisíc po důstojníkům a 661 tisíc mužů vedle 15 tisíc jednoročních dobrovolníků. Námořních vojínů má 80 tisíc vedle 15 tisíc jednoročních dobrovolníků. Slukečníků koní jest 160.350. Také ubytovací místnosti jsou již téměř hotovy, stejně hotovo jest očacení polní uniformy, také zbraně a náboje jsou průruce a zásoby, jako snad nikde jinde. Pokud něčeho ještě třeba, rychle se to dokonává. Dlužno také zaznamenati, že mužstvo jest zdravé. Ačkolik zvýšen stav jeho, jest tělesná způsobilost dobrá.

Mimo to nebylo ještě 45 tisíc úplně schopných odvedeno. Veřejnost, poplatující přispěli miliardou marek na toto rozmožení armády. Německo čítá dnes 66 milionů obyvatelů. Na armádu a válečné lodstvo letos určeny 2 miliardy 245%, miliardu marek. Německo má na tři sta vojenských vzducholodí, jež stále rozmožuje. Na 400 důstojníků dostali diplom jako piloti. Loni činil rozpočet na vzduchoplavbu vojenskou 42 milionů marek vede dobrovolných přispěvků. V Německu jest neobvyčejná záliba ve veřejnosti pro vzducholodstvo a jeho důležitost pro případ války.

Telegrafické zprávy.

Arciknize Karel František Josef v Išlu.

Z Lázní Išlu, 28. července. (Tel. t. k.) Arciknize Karel František Josef přijel sem v půl 7. hod. ráno, provázen přednostou komory princem Lobkowitzem. K uvítání došavil se z Nejvyššího rozkazu křídelní po- bočník císařů major svob. pán Catellini. Pan arciknize odjel do hotelu „Kaiserin Elisabeth“, kde se ubytoval jako host císařů. V hotelu uvítal ho dvorní cestovní intendáント dvor, rada sl. Prileszky. Veškeré členové císařské družiny zapsali se pro arciknize do vyložených archu. V 8 hodin došavil se do hotelu první nejvyšší hofmistr kn. Montenuovo a byl přijat arciknizem. Staří shromáždilo se před hotelem a na ulicích, očekávajice odjezd arciknize do císařské vily.

Z Lázní Išlu, 28. července. (Tel. t. k.) Pan arciknize Karel František Josef vrátil se ve 3/10. hod. ze své audience u Jeho Velikosti prince Lobkowiczce pěšky na návštěvu bavorských Vysostí. Pan arciknize a přednost komory prince Lobkowiczce súčasně se dnes rodičinnou hostinou v císařské vile. Bavorský princ Jiří odesvádal návštěvenku pro panu arciknizi.

Z Lázní Išlu, 28. července. (Tel. t. k.) Pan arciknize Karel František Josef odebral se dnes o 4/1. hod. odpol. v průvodu přednosti komory prince Lobkowiczce pěšky na návštěvu bavorských Vysostí do císařské vily na Griesu. Nepřehlédně na ulicích shromážděno množství lidí připravilo panu arciknizi nadšené ovace.

Z Lázní Išlu, 28. července. (Tel. t. k.) U Jeho Velikosti císaře konala se dnes o půl 3. hod. odpol. rodinná hostina. Súčasně se ji bavorský princ Leopold a princezna Gisela se syny Jiřím a Konradem, pan arciknize Karel František Josef, přednost komory prince Lobkowicz, nejvyšší hofmistr kn. Montenuovo, jakož i družinu Jeho Velikosti císaře a bavorských Vysostí.

Akce proti zdražování potravin ve Vidni.

Z Vidni, 28. července. (Tel. t. k.) Na veškerých trzích vídeňských stoupily dnešní ceny potravin a životních potřeb. Když hospodně příslily kupovat, byly žádány za zeleninu a Bramboru ceny, které proti včerejšku mají ráz fantastický. Ze kilogramu Brambor, který stál včera ve Vidni 10–16 halérů, zádáno bylo 36–40 hal. Mouku vůbec nebylo lze dostat. Rezníci na jednotlivých stanovištích tržních žádali rovněž zvýšené ceny, když kilogram až o 80 halérů více. Obecnost znamnilo se proto veliké rozšíření. Došlo na trzích dokonce k demonstracím, zejména na Naschmarktě a na trhu v Ottakringu proti jednotlivým prodavačkám, v Brigitenváře a v Hütteldorfu. Stráž zakročila a obnovila pořádek. Náhlé zvýšení cen potravin a životních potřeb nemíří dočasně odvodněno. Ceny ve velkém na tržištích Am Hof a na Naschmarktě, jež byly dnes o něco silněji navštěvány, jsou jako obvykle. Z Überubývavou dovozu. Trh byl obeslaný průměrně. Přes to jsou požadavky překupníků a prodavačů velmi značné. Tito lidé chtěli ze situace vytoukat kapitol. Mouka znamenala 52 h proti 40 h včera, nebylo však lze ji dostat. Je nutno za těchto okolností přikročit k ochraně konsumenktů. V místodržitelství konala se dnes dopoledne o 10. hodině schůze zájemníků země a měst a rokovačovala o zásobovacích opatřeních pro případ války. Schůze trvala dvě hodiny. V ministerstvu vnitra konala se dnes večer podobná konference, které se súčasně starosta města Vidni.

Uherská sněmovna o provádění výjimečných opatření.

Z Počti, 28. července. (Tel. t. k. kan.) Uh. tel. kor. kan.) (Poslanecká sněmovna) Předseda sl. Beňthy zahájuje schůzi v půl 11. hod. Především přečten byl oznámený již pozdravný telegram předsedy polsko-uherského klubu ve Lvově, který byl přijat s hlučnou pochvalou. Na to ujal se slova ministra předsedy hr. Tisza a pravil: Slavná sněmovna! (Slyšte! Slyšte!) Kladu si za čest předložit sněmovně zprávu o provedení výjimečných opatření pro případ války. Prosím, aby tato zpráva byla vydíštěna, rozdána a přikázána brannému výboru.

Slavná sněmovna! V podání této zprávy je charakterizována dnešní situace; je to situace,

která nezbytně na nějakou dobu suspenduje činnost poslanecké sněmovny. Žijeme v době, kdy řeči, debaty a porady budou nahrazeny branňskými činy. A právě proto vznáším v této závažné chvíli historického významu několik slov jménem vlády ku slavné sněmovně. S nadšením a pýchou pohlížíme na povznesenou náladu v něsem národě, poblížíme na mužné odhodlání, které se projevuje v celém národě (Pokřiky: Tak to má být) . . . a to projevuje se bez rozdílu národnosti. (Hlučný souhlas na pravici a ve středu.)

Posl. Gideon Danděrský (srbský člen strany práce) volá: Tak jest! Ministrský předseda hr. Tisza: Používám přiležitost, abych konstatoval, že bohudík jedna či dvě zneprávějivé zprávy, které se vyskytly v poslední době, ukázaly se naprostě nepravidlivými a byly smyšleny hříšnou lehkomyšlností. (Hlučná pochvala, volání „eljen“ a potlesk). Veškeren národ kvapí, připraven k činům na výzvu královu, pod praporem a my, členové uheršské vlády, pocítujeme velké a svaté povinnosti, které se zvýšenou silou nadšení spočívají na našich ramenech. Je naší povinnosti pečovat, aby toto nadšení nebylo zbytečný, nýbrž aby se v poli uplatnilo v úspěšných činech. Je naší povinností zachovat a zabezpečit potápek a klid v zemi a učiniti vše možná vládní opatření, aby dodáno bylo důrazu operacím vojska (pochvala na pravici a ve středu) a vykonávat svůj vládní vliv tím způsobem, aby tento boj, který nám byl vnučen k němuž jsme se odchodili s přílišnou mramurovností (hlučná pochvala na pravici a ve středu) a po vycerpání všech pokusů, nebyl skončen, dokud neobhájíme cti maďarského národa a mocnářství a nezjednáme stálé záruky příštího klidu a bezpečnosti i míru. (Bouřlivá pochvala a volání „eljen“ na pravici.)

hr. Julius Andrássy připojuje se jménem všech oposičních stran k prohlášení podaném nedávno Andrásym. Praví: V tomto okamžiku ustává všechnen spor a jen jediná myšlenka nás ovládá, abychom i my učinili vše, aby vstoupila v činnost nedilná síla k vybojování úspěchu. Kdyby naděje, že nastávající sňování se omezí na úzké území, se nesplnila, pak se národ něčeho neleká v důvěře ve vlastní sílu, ve vojenskou zdánost branné moci a společnou věrnost.

Potom byl čten královský reskript ze dne 28. července, jímž se říšský sněm odrokuje. Po počátečních slovech reskriptu: „Dáno v Lázních Išl, 28. července. František Josef v. r.“, povstali všechni členové sněmovny bez rozdílu stran a propukli ve volání „Eljen!“ a nadšené výkřiky „Ať žije král!“ Ovace tato trvala několik minut.

Z Pesti, 28. července. (T. t. k.) [Uh. tel. kor. kan.] (Sněmovna magnátů) President přečetl královský reskript, kterým se říšský sněm odrokuje. Kníže primas Csernoch poukázal na historický význam a vážnost okamžiku, na spravedlivé pozadavky mocnářství, jímž se Srbsko tvrdosíjně vzdíralo, na nutnost nelekati se hráz a oběti války. V nynějším okamžiku padají šraňky různých politických názorů, nyní jsou všechni svorni v pevné věrnosti k králi a v lásce k vlasti. (Bouřlivé provolávání „eljen“) President baron Josika prohlásil, že touha po výboji, pocit msty, není naši vedoucí myšlenkou oproti Srbsku, nýbrž pocit nutnosti, aby potrestán byl stát, který jsa spít lehkými triumfy své falešnosti, připustil na vlastním území takové intriky oproti mocnářství a tak nelišské prostředky, jaké žádný civilisovaný stát by netrpěl ve svém sousedství. Vítame s díky rozhodnutí krále a vlády. (Bouřlivě se volá: „Ať žije král! Ať žije vlast!“) Na to byla schůze skončena.

Tisková censura ve Vídni.

Z Vídni, 28. července. (Telef. zpr.) Dnešní „Wiener Zeitung“ uveřejňuje nařízení místodržitelského dolnorakouského o stanovení lhůty k předkládání povinných výtisků časopisů k cenzuře. Videfským listům předepsáno předkládat povinné výtisky hodinu před vydáním. Vycházení listů se proto o hodinu opozduje.

Deputace uheršských dělníků u hr. Tiszy.

Z Pesti, 28. července. (K. k.) [Uh. t. k. k.] Deputace invalidního a pensijního spolku uheršských dělníků dostavila se dnes do klubu strany národní práce, kde ministrský předseda hr. Tisza přijal její vůdce. Mluvčí depuzace Alois Koebér sdělil ministrskému předsedovi, že se spolek na včerejší schůzi jednomyslně usnesl, že obnosu 500 000 K, který má k dispozici, zakoupiti státní rentu. Rečník odůvodnil to tím, že žijeme v tak těžkých dobách, že jest povinností uheršských dělníků dokumentovati svou oddanost k vlasti a svou obětavost k státu. Ministrský předseda hr. Tisza odpověděl proslovem, v němž dovozoval, že sotva nalézá slov, aby naznačil pohnutí, zmočnivší se ho, když uslyšel o tomto usnesení dělnického spolku. Hr. Tisza řekl, že hospodářský boj se všemi svými protivami nedá se rozehnout nijak okrášlit, ale nade všemi téměř

zájmovými boji stojí vznešená myšlenka na vlast, která spojuje všechny její syny, vznešené i prosté. Válka jest strašlivá, měsík však také krásné, ušlechtile a dobročinné stránky. Jsme, pokračoval ministr dále, v dobách válečných nebezpečí nutně osvoboditi se od malicherného sobectví denního života, od sporů a tření stran a zvednuti svých srdcí k myšlence na vlast, jež naše srdečko v dobách těžké nouze spojuje a které povinni jsme sloužit jako věrní synové majetkem i krví s plnou oddaností a odmocností. Tento povznešejší a ušlechtily duch války projevil se také ve vašem usnesení a já přejí se z plna srdce, aby Boh požehnal vašemu ušlechtilemu činu. (Dlouhotrvající bouřlivý souhlas). — Poslanci obklopili dostaviví se dělníky. Tyto vlastenecké scény srdečného sbratření působily na všechny nevyslovitelným dojemem.

Založení spolku pro péči o nemocné ve válce v Sarajevě.

Ze Sarajeva, 27. července. (Tel. tisk. kanc.) Včera usneseno bylo zde občanským výborem se starostou v čele založení spolku pro dobrovolnou péči o nemocné v případě války a o poskytování pomoci v případě polásky v míru, dle vzoru Cerveného kříže. Stanovy byly již předloženy sestředním působily na všechny nevyslovitelným dojemem.

Císař Vilém v Berlíně.

Z Obory, 27. července. (Tel. tisk. kanc.) Císař Vilém přijel v 10 hod. 10 min. večer zvláštním vlakem z Kielu do knížecí stanice. K uvítání došla se císařovna Viktorie Augusta.

Run na peněžní ústavy v Německu.

Následkem zneprávějivých politických zpráv vypukl v četných městech v Německu 27. t. r. run na peněžní ústavy. Hlavně v Berlíně, Kolíně n. R., Mnichově a Strasburku bylo z bank a spořitelny vybráno mnoho vkladů, obnášejících několik milionů marek.

Schůzky diplomátů v Paříži.

Z Paříže, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Zatímco ministr zahraničních záležitostí Bienvenu Martin přijal dnes odpoledne rakousko-uheršského velvyslance hr. Szecse na, s nímž měl delší rozmluvu. Bienvenu Martin sešel se mimo to znovu s německým velvyslancem svob. p. Schoenem. Rusky velvyslanec Iz volský, který se sem předevčrem vrátil z Petrohradu, dostavil se v 5 hod. odp. do ministerstva zahraničních záležitostí a měl skoro jednohodinou konferenci se zatímco ministr zahraniční. Pozdě odpoledne měl Bienvenu Martin poradu se svými ministrskými kolegy.

Z Paříže, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Minister spravedlnosti Bienvenu-Martin měl dnes dopoledne v ministerstvu zahraničí záležit. opět schůzku s německým velvyslancem svob. p. Schoenem. Ve 4 hod. 30 min. odp. koná se v ministerstvu zahraničí ministrská rada.

Návrat ministra Poincaréa.

Z Paříže, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) V jiskrovém telegramu, jež zaslal president Poincaré a obrněné lodi „France“ králi dánskému, se praví: Vážná situace ukládá mi povinnost vrátili se přímo do Francie, kam jsem povolán ministorskou radou, tlumočníci veřejného měnění. Poincaré zaslal podobný telegram norskému králi.

Velké demonstrace pro mír a proti-demonstrace v Paříži.

Z Paříže, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Svaz syndikátů sekvenského departementu vyzval své sloupcence, aby večer uspořádali na boulevardech projev pro mír. Dělnictvo poslechlo výzvy a v 9 hod. večer panoval již čílý ruch. Z davy ozývaly se výkřiky: „Pryč s válkou!“ Ve čtvrti hranicí s rybářským předměstím došlo k protidemonstraci, která se projevovala v hlučném vlnění slávy armádě. Aby se zabránilo tužší srážce obou demonstrujících skupin, zacročila policie a obnovila klid zatknuvší několik osob. Krátko na to shromáždili se opět demonstranti a znova se ozývaly výkřiky „Pryč s válkou!“ Zástup zpíval internacionál. Policii se podarilo manifestanty rozehnat. V půl 11. hod. pronikl zástup demonstrantů na náměstí Republiky a bouřlivě demonstroval proti válce.

Policie všechno usilovala o rozptýlení davu, setkala se však s odporem, takže došlo ku srážkám, za nichž mnoho osob bylo zatčeno. Zatím vznášela stále počet demonstrantů na Velkém boulevardu, takže bylo nutno povolati republikánskou gardu k posléze policei. V 11 hod. v noci srotily se u Porte St. Denis velké davы lidstva. Opět a opět byla zpívána internacionál. Policejní stráž zatlačila massy k Náměstí Republiky, při čemž bylo mnoho zatčeno. Policie uzavřela přechody k boulevardům a nikdo již nesměl projít. Doprava na boulevardech

byla skoro úplně přerušena. Na různých místech města došlo opětovně k malým rvačkám mezi hlučnými odpůrci. Po půlnoci podalo se demonstranty rozptýlit. Počet v noci zatčených jest velmi značný. Třeba že demonstrace měly dosud významný ráz, nebyl nikdo těžce raněn. Několik policistů bylo za srážku lehce raněno.

Krvavé nepokoje v Irsku.

Z Londýna, 27. července. (Zyl. tel.) Sem se oznamuje z Dublín a, to tam včera večer došlo v závěru krátkého případu. Nastařla nepopsatelné scény. Jsou obavy, že tažení v Irsku vypukne občanská válka. Šlo o srážky mezi vojskem a policií na straně jedné a nacionalistickými dobrovolníky se strany druhé. Vojsci proti nim postoupilo s nasazeným bayonetem. Když pak policii jeden strážník byl těžce raněn, nebylo konečné, nežli užít střelné zbraně. Došlo však k povzlivému případu, že 30 mužů stráže policijské se zdráhali postupovat proti dobrovolníkům. Později došlo k dalším krvavým scénám v četných ulicích, ale zprávy o nich jsou dosud nedostatečné a odporné si. Prozatím jest jisté, že zabití byly čtyři osoby, mezi nimiž byla žena, pět osob leží v posledním tažení, třicet je raněno těžce a dalších asi 60 osob dopraveno bylo do nemocnic. Mezi poraněnými je sedm žen. Vojsko dostalo rozkaz pálit na ostro do lidu, což se také dělo.

Pod prapor lidumilství.

Včera jsme důkladně upozornili na to, aby v nynější době válečné ihned a s veškerou rozhodností zakročilo se proti každélich životním potřebám a zvášť potravin. Jak jest to nutno, ukázalo se již z toho, že ceny mouky byly již v ponděli zvýšeny, aniž by k tomu zvláště při nastalých již žnich — bylo podstatného důvodu! Jedným důvodem je chut po zíšném se obohacování, po lichvářském vykroťování okamžitých nesnází.

Proto vitéme s povděkem, že tou včeli závývaji se již městská rada pro až skála i jiná zastupitelstva obecní v tom smyslu, aby lichváře zvyšování cen potravin úředně se potlačilo. Je-li v některých případech nezbytno jakési zvýšení cen pro to, že obstarání potravin — následkem zmeušeného počtu pracovních sil, nedostatku koňských potahů atp. — vyžaduje poněkud většího nákladu, než jaký s tím byl spojen do včerejška, tu buď záředně ustanoven, jaké nejvyšší ceny smějí být žádány a každé přestoupení toho cenníku buď přísně stíháno.

V nynější válečné době připadá vůbec našim obcím veliká a těžká úloha. Jef na nich, aby rozsahu a moci své samosprávy použily k u vše strannému konání dобра obecného a to zvláště pro rodiny těch, kdož jsou povoláni do zbraní. Nastavá jim tedy veliká a ušlechtile povinnost, které bohdá každá obec se hosti podle svých sil ve prospěchu svých méně zámožných, zvláště pak chudých příslušníků. Každá obec považuje sebe o de dneška za jednu rodinu, jejíž první povinnost jest přispívat k obecnému klidu a zvláště k zamezení sil rodin, svých živitelů postrádajících, všechni prostředky vhodnými.

Zet pak obce jsou si vědomy tohoto svého poslání a této své povinnosti a že samy spěchají pomáhat svým lidem, toho radostným dokladem je skutek městské rady kolinské. Sešla se hned, jak vydána byla výhláška o mobilisaci, a učinila řadu usnesení, jimiž si zjedná zaslužený vděk i pro sám ten skutek svůj i pro příklad, jež tim dá všem jiným obcím.

Rozhodla se, že na státní podporu, které patří po zákonu těm, kdož jdou do pole, dletem vyplácet bude v nutných případech zálohy, dletem ty podpory ještě zvýší z prostředků vlastních. Ovšem se tak státi musí způsobem, kterým by státní podpora se neumensila, nač nutno zvláště upozornit. Ze obecních lesů dodá se rodinám odeslých vojínů valná část paliva zdarma, po případě kupují se ještě zásoby uhlí, které se jim bude prodávat za ceny režijní. Stanou se i kroky, aby v těch případech, kde to bude nutno, seckali majitele domů s nájemným z bytů a stát vlastníkům domů s daněmi. Především pak bude důkladně zakročeno u obchodníků, aby bez podstatných příčin nezvýšovali cen, zvláště cen potravin. Kdyby pak pro jisté — svrchu vypomenuté důvody — bylo jakési zvýšení cen přece nevyhnutelné, obec jednak ustanovi, všechny poměry uvažic, nepřekročitelné ceny nejvyšší, jednak sama bude kupovat

potraviny a prodávati je potom za ceny režijní.

Tos počin s vychováním chvaly hodný, jenž bude dojde bojně, přejme sobě, všeobecného následování. Ne každá obec může vykonat všechno. Ale každá může vykonat aspoň něco ve prospěch rodin, svých živitelů dočasně zbaňových. Rye naši doby směřuje vůbec k prostotosti, k užitosti. Nuž, konajme ji způsobem užlechitým, zvláště v takovém nejtěžším případě, jakým jest válka. My šťastněji můžeme zůstat doma, každý u své rodiny, u svého povolání, kdežto bratři naši tábrou do pole, do boje. Tu jejich velikou, ba největší obět aspoň částečně jim ulevme, upřímnou péčí o jejich rodiny, péci tryskající nejen z vědomí o choty, přispět a pomoci ubohým, nýbrž z vědomí samé lidské a křesťanské povinnosti.

Jednejme při tom jako svoji kusy a pozornost i všechnu péči svou obráme zvláště tam, kde stráda která opuštěná rodina nejen nedostatkem peněz, nýbrž zároveň i jinak, na pr. nemocemi, nedostatečném dozorem na děti bez otce jsouci a t. p. Nyní a na celou dobu vyučíme sobě tédy povinné, skutky svými se neváriti lidumilství h eslem prvním, h eslem zvláště posvátným. Budeme tím pracovati nejen pro dobro těch rodin, nýbrž vykonáme zároveň skutek obecné a překrásné sociální důležitosti, jímž vyplní se a vyrávná nejdříve proti společenská. Hlídce vrásky starostí a sušice silzy náruku ve chvíli nejtěžších i povzneseme mysl těch, které osud tak téžce, ovšem že nevyhnutelně postihl, i dokázeme jim, že s rozmohou vzdělanosti a zámožnosti vyrostlo i vědomí obecné národní povinnosti pomáhati sobě navzájem jak jen možná jest.

Uvítáme radostně každou zprávu, která nám oznámi, že obce naše rozvinuly zvláště po dobu vypovězení již války prapor lidumilství tak, jak srdce jejich a povinnost lidská jim káže svatým zákonem, třeba že zákonem nepsaným! —

Čeští lékaři připraveni k pomoci

Na vyzvání starostova náměstka dr. Kašpara sešli se včera ve velké zasedaci síní staroměstské radnice představitelé českých lékařů a lékařek, aby v největší době porokovali o způsobu, jímž by se účastnili ve vzešené práci na poli humanity. Jednání však nebylo dlouhé, neboť ještě mezi parodou doslova do presidia zpráva, že je vyzvání Srbům válka a proto slavnostní shromáždění bylo co možno nejrychleji skončeno.

Účastníci schůze, mezi nimiž byly přední hvězdy našeho lékařského světa, uvalil srdečnou řeč primátor dr. Groš a uvedl, že hned na první zprávě o částečné mobilizaci obou armádních sborů v našem království učinil náměstek dr. Kašpar výzvu k českému lékařstvu, aby podniklo pomocnou akci lékařskou a k akci té dle svých sil přispělo. Nachází doba dějinná a jedná se, že české lékařstvo, věrná svým tradicím být vždy prvním tam, kde jde o humanitu a dobré jméno české vědy lékařské, o důkazy lásky k naši říši, k rodině naší země a jejím obrancům, plně připraveno hledí příštím dnům v plné pohotovosti vstří! Na konec své řeči provolal starosta J. V. Velčenstvou císaři a králi římskému slavnou, což shromáždění opatovalo.

Náměstek dr. Kašpar a zádá kolegy, aby vyslovili své náhledy, neboť doba kvapí a události rychle se vyvíjejí. Bylo-li české lékařstvo zdatné v době balkánské války, bude jistě ještě zdatnější nyní, kdy jde o vlastní naši armádu!

Dvorní rada prof. dr. Maixner činil návrh, aby se stalo spojení s Červeným křížem. Prof. dr. Pečírkou a navrhoje zvolení permanentního akčního výboru, který by měl právo kooptační a řídil celou akci. Prof. dr. Jedlička čekal od náměstka dra Kašpara určitým, o kterém by se mohl debatovat. Dle jeho minění nejdříve nyní o dobrovolnou akci lékařů, jako ve válce balkánské, ale o absolutní povinnosti. Myslí, že je předčasno tvoriti nějaký komitét, poněvadž nevíme vůbec, co přinesou budoucnost, a bude-li v nejbližší době vůbec nějaký lékař v Praze.

Starosta dr. Groš vysvětluje, že jde nyní o to, aby se české lékařstvo přiblížilo dobrovolně k všem pracim, ať jsou jeho povinnosti členic. České lékařstvo má být připraveno pomoci všude tam, kde půjde o prospěch spojenců.

Zdravotní rada fysik dr. Procházka souhlasí s drem Jedličkou, že stát má o lékařské potřebě dobre postaráno a že si je také po případě dobre obstará. Ale povoláním lékařů k vojenské službě nastanou velice citelnémezery, tak že mnohá místa budou bez lékařů vůbec. Proto je třeba akce, aby v království Českém bylo postaráno o dostatečnou lékařskou pomoc.

á to hlavně pro případ epidemie, které se mohou vyskytnout. (Souhlas.) Souhlasí se spojením s Červeným křížem, aby se neříšily sily a se zářízením centrály, která by organizovala akci lékařů v civilním životě.

Dvorní rada prof. dr. Janovský klade důraz na to, aby se neříšily sily a čini návrh, aby byly zvoleni zástupci lékařských korporací, kteří by vstoupili ve styk s Červeným křížem a starali se také o pole širší, jak to naznačil městský fysik.

Na to vykonána byla volba pomocného komitétu, do něhož zvolen: náměstek dr. Kašpar, prof. dr. Kukula, prof. dr. Jedlička, dvorní rada prof. dr. Maixner, dvorní rada prof. dr. Janovský, prof. dr. Pečírkova, prof. dr. Znojemský, doc. dr. Petřík, dr. Verka, dr. Flášer, dr. Tille, dr. Friedl, dr. Bailoni, dr. Kotýnek, dr. Semerád a fysik dr. Procházka.

Po této volbě bylo pak přijato toto usnesení.

„Zástupci lékařstva českého, shromážděni na schůzi na radnici staroměstské dne 28. července 1914, usnesli se jednomyslně: Veškeré lékařstvo české dává své služby k úplné dispozici zdravotní službě válečné, neboť dle založení záštitní komise, aby koncentrace lékařské služby válečné nebyla rušena. Usneseno dálé doporučení, aby jako centrála celé pomocné akce sloužil pražský odbor spolku Červeného kříže a tam veškerá agenda informační byla soustředěna a spoluúspěšně jakéhokoli druhu této odborce spolku Červeného kříže nabidnuto; i očekává se s této strany pokynů, v jakém směru a jakým způsobem je pomoc českého lékařstva vynaložit v této vážné době zapotřebí. Pokud nebudé českého lékařstva zapotřebí k účelu Červeného kříže, nabízí své služby za tou příčinou, aby poskytlo pomoc v království Českém tam, kde by povoláním lékařů k vojenské službě nastaly mezery. Léčivým chceme všechny podniknouti, aby český lékař v této těžké chvíli osvědčil svou vlasteneckou povinnost.“

Dosloven starosty dra Groše byla pak schůze o 6. hodině skončena.

Různé zprávy.

Dnešní číslo jest o 18 stranách, pro venkovské filialky s přílohou o 4 stranách.

Dnešní číslo obsahuje stránky 141—144 románu „Jen a lásky“ od Cecily Hamiltono.

„Meziměstské soukromé telefonní spojení částečně zastaveno. Z Vídne, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Poštovní a telegrafní ředitelství upozorňuje, že meziměstské soukromé telefonní spojení jest vzhledem k nařízené částečné mobilizaci září úplně zastaveno jen za města Plzeň, Praha, Kolín, Hradec Králové, Olomouc, Teplice, Celovec a Linhartice a obráceně. V mezičtěmito městech stanovených jest meziměstské soukromé telefonní spojení až na další neomezeně připuštěno, není však vyloučeno, že ze zvláštních důvodů i v mezičtěmito stanovených uvedenými městy budou záznamy na hovory odmitány.“

„Zajímavá schůze obecního výboru v Novém Jičíně. Z Nového Jičína. (Příb. zpr.) V poslední schůzi obecního výboru v Novém Jičíně radni Bodirovští očre vystoupili proti nacionálním stávnicům, podporovaným radnicí, jež velmi téze poskozují obchodnictví a živnostnictví. Několik jiných členů obecního výboru bylo i hovořit nače. Doslo k pohnuté debatě. Očekává se dokonce, že starosty města Czejké vzdá se následkem toho svého úřadu.“

„Jmenování ve službě finanční. C. k. finančním zemským ředitelstvím v Praze jmenován byl elevní evidence katastru František Dvořák c. k. geometrem II. třídy (IX. třída hodnosti) evidence katastru.“

„Smrt. V klášteře strahovském zemřel v neděli dne 28. července věd. P. A. A. Wagner, řeh. kanovník, kapitulář, kn. arc. notář, konz. rada, osob. děkan, emer. farář, ve věku 74 let. Pohřben bude dnes po obřadech v chrámu strahovském v Nebušicích.“

„K zásobování králi h. města Prahy. Na dnes ve sáru dopoledne zvolána jest na radnici staroměstskou panem starostou drem K. Grošem porada komise aprobací, k níž přizvaní jsou též zástupci Pražské obchodní a živnostenské komory, zemědělské rady království Českého a Pražské paroplovabní společnosti, by vztaz byly v úvahu a podniknutu kroky k dostatečnému zásobování města v nynější mimofádné době a to zejména pokud týče se potravin a pokud jde o rediny, jichž živitelé povoláni jsou k službě vojenské. Dodati dlužno, že hned po prvních opatřeních mobilizačních obrátil se pan sta-

rosta dr. Groš na J. J. mistodržitele království Českého se žádostí, by u c. k. ministerstva vnitra, železnic, obchodu a orby učineny byly příslušné kroky, by město Praha mohla účelným způsobem být dostatečně zásobována po čas, po který omezení dopravy potrvají. Návrh maximálních tarifů pro jednotlivé druhy zboží byl již c. k. mistodržitele staví v pondělí večer předložen.“

„Ulevy v živnosti obchodní stran zavírá obchodní a nedělního klidu. Z Vídne, 27. července. (Tel. tisk. kanc.) Ministerstvo obchodu uložilo telegrafický věsem zemským politickým úřadům, aby až na další, pokud se to ještě nestalo, byly uskutečněny všechny zákoně možné ulevy obchodní, pokud jde o zavírání obchodů a nedělní klid zejména v živnosti obchodní.“

„Zastavení civilní dopravy na dráhách. Pražská obchodní a živnostenská komora upozorňuje opět na to, že dle vydaných vyhlášek ze všech rakouských dráh zastavuje se civilní doprava osob a zavazadel, jakž i civilního rychlého a nákladního zboží na těchto tratích: Plzeň-Cmunt, Praha-nádraží císař Františka-Veselí-Meziměstí, Praha-nádraží císař Františka-Smíchov, Smíchov-Nusle-Vršovice, Smíchov-Frýzen, Veselí-Meziměstí-Cmunt, Víděn-Cmunt. Víděn východní nádraží-Marcheg. Víděn východní nádraží-Brno-Podmokly. Všechny ostatní tratí jsou dosud úplně vývoju, uberské a bosensko-hercegovské tratě jsou ovšem z největší části dopravě uzavřeny, o čemž bližší zprávy obsahují vyhláška v budově obchodní a živnostenské komory vyvěšená.“

„Z městského úřadu na Králi Vinohradech. Někteří z dejší obchodníci zvýšili v době mobilizace značně ceny potravin a jiných potřeb životních. Upozorňujeme tudíž všechny, že zvyšování ceny v nynější době a za nynějších poměrů postrádá všechno důvod a za bude proti obchodníkům, kteří přes toto upozornění budou ceny požívat zvýšovat, přísně zakročeno!“

„Demonstrační proti hlučivým a potravinám. Včera večer došlo na některých místech k bouřlivým demonstracím proti nesvětomytím obchodníkům, kteří využívají dnešní dobu, aby hned z počátku ze situace těželi. K přímému sročení lidu došlo hlavně na Žižkově náměstí na Žižkově před krámem obchodníka moukou, Františka Černého, který žádal za kilo mouky 60 haléřů. Dav se choval tak hrozivě, že obchodník zavřel krém a požádal o pomoc policie. Hlídka rozptýlila lid a pak hlijala krám. K podobné demonstraci došlo před krámem obchodníka Ed. Krále v ulici Štěpánské na Žižkově a před krámem obchodníka Krčela na náměstí Tylova na Králi Vinohradech, kteří rovněž ceny zvýšili. Jich krámy musily být zavřeny a policie je blídlala.“

„Schůze říšského výboru Državy, pro postavení mohly dra Siegroví na vrchu Kozákově svolána byla na pondělí 27. července v zasedaci síní městské radnice v Turnově. V ní byly všechny doslehlé plány, rovněž i cenu vyznamenané, vyloženy. Schůze súčastníci se pánovali Hradidra Jan. Jankovi, Josef, Jiránek Jan, Kotátko m., Kudrnáč Václav, JUC. Kulich Václav a prof. K. Resl. Omluvou byl předseda p. Mag. Ph. Josef Radský. Schůzí zahájil po 5. hod. p. prof. Resl a po uvítání sádli, že schůze není navštívěna tak, jak by bylo méla, patrně následkem pobuňné události včerejší. Po stručném vysvětlení v příčné doslehlých plánů pravil pan profesor, že bude asi těžko v této schůzi usnášti se na nějakém určitém návrhu a doporučiti jej příští valné hromadě. Pan předsedající sdílí náhled, že bude treba dnešní schůzí odrodit, a plány, jež jsou vloženy, do nové schůze ponechat, aby je ostatní páni členové shlédnuti mohli. Debaty ohledně vyložených plánů a odročení schůze súčastníci se pp. Jankovi, Jiránek a JUC. Kulich. Potom usneseno, světlati novou schůzí říšského výboru na sobotu 1. srpna na 2. hod. odp., v níž určitě rozhodnuti o plánu se stane a ustavoví také doba k svolání valné hromady.“

„Zemská jednota řemeslných a živnostenských společenstev v království Českém v Praze žádá tímto pp. živnostníky z Prahy a obci předměstských, kteří by byli ochotni pomáhati manželkám živnostníků k vojenské službě povolaným radou a skutekem při vedení živnosti, aby svou přesnou adresu oznámili kanceláři jmenované jednoty v Praze II. (Myslkova ul. č. 8). Manželky do války povolaných živnostníků, reprezentují-li na pomoc takovou, nechť obrátili se s důvěrou s ptáním svým na tutéž kancelář. Všechny okresní jednoty společenstev a společenstva v království Českém se žádají, aby zavedli podobnou pomocnou akci ve svých sídlech.“

* Ústřední jednota samosprávných zřízeností okresů a obecních úřadů i úřadů v královském městě Praze pořádala ve dnech 14., 15. a 16. srpna 1914 svůj třetí ročník výroční sjezd v Jilemnici pod protektoriátem okresního výboru a městské rady v Jilemnici za součinnosti místního odboru. Pořad: V pátek dne 14. srpna v 8 hod. večer představka na venkově učiněnou ověm nejlepší, nabídnu-li své pomocné služby přímo postiženým v místě svého pobytu.

* Usnesení založen o vyplácení vkladů. Po dochodě založených pražských a venkovských obmezuje se další vyplata vkladů v jednotlivých případech do 100 korun. Kromě toho usneseno obmezit úhradování jen na hodiny dopoledne vzhledem k nutným pracím účetníkům.

* Členům české lidové jednoty dává se věděti, že letošní schůze v Rokycanech za příčinou našlých politických poměrů na neurčitou dobu jest odložena.

* Zastavené listy. Policejním výměrem zastaveny byly tyto listy: "Zá", "Tělocvičný Ruch", "Lid", "Mladé Proudy", "Neruda" a "Havlíček".

* Větší počet dělníků, obezbrojených se zacházejí s koňmi, přijme se pro pražskou obec v Ustavě práce (Betlémská ul. 11).

* Zájazd soukromých bytů pro články v hospodářském úřadu královského hl. města Prahy, již se nepřijímají.

* Rádenci bleška. Dne 23. t. m. odpoledne a večer snesla se nad Olomoucí a okolím prudká bouře, při které se neustále blýskalo za ohlušujícího rachotu hromu. Bouře, provázená prudkým lijákem, způsobila na rozličných místech značné škody. V Horce u Olomouce udělal blesk do skupiny zedníků, z nichž 22letý zedník Josef O. byl úplně ochromen a ztratil při tom řík a 24letý zedník Jaroslav O. utrpěl ochromení obou nohou. Oba dopraveni byli do zemské nemocnice v Olomouci. Třetí, který byl rovněž bleskem zasažen, se vzpamatoval a mohl sám odejít domů. — Na silnici z Repčina do Horky byla bleška usmrcona kráva.

* Bouře na Opavsku. Z Opavy (Př. zpr.) Nad okolím Bruntálu i na Frývaldovu na Opavsku snesla se 26. t. m. prudká bouře, provázená silným lijájem. Na mnoha místech vystoupily polohy z břehů a zaplavily okoli. Do četných domů vnikla voda. Škody způsobené na polích a v zahrádkách jsou velmi značné. Z několika obcí oznamuje se rádenci bleška. Tak na příklad uhořel blesk do stavení rolníka Janerníka v Markersdorfu u Bruntálu. Staveni bylo zapáleno. V kuchyni cesta sestra rolníkova byla bleskem zasažena a na místě usmrcona. Skoda způsobená ohněm činí 60.000 korun. V Ludvíkově u Vrbna uhořel blesk do střechy myslivny. Projel půdu, na níž bylo uloženo seno a sjel do světnice, anž by byl zasypán, toliko ve světnici seděl něco omrkly se zde. O zvláštní této příhodě vypravovalo se v celém kraji a z lázní Karlsbrunnu přijel i arcikněz Eugen, aby si prohlédl myslivnu, zvláště věru náhodou ušetřenou ohně.

* Soudní hra na kepanou. Včera odpoledne bavilo se na Františkově několik učných hrou na kepanou. Učený Alois Šlipka běžel za odkopnutým mlčem až na kraj pobřeží, kde zakopil o železný kruh, na který se přivázal vory, a spadol do Vltavy, kde utonul. Byl sice dosti hrzy vytažen, ale veskráž oživovací pokusy byly marny. Mrtvola byla odnesena do ústavu pro soudní pitvu.

* V nebezpečí utonutí ocílil se 20. t. m. 12letý žák německé městansé školy v Č. Budějovicích Karel Kozač, který při kupání ve Vltavě u Dlouhého mostu zabředl do hubiny. Dělník K. Hrdina skočil za tonoucím hochem a zachránil jej. Hoch byl jíž v bezvědomí na břeh vynesou, záhy však se zotavil.

* Náhly akon českého sládka na Rusi. Z Ruska oznamuje se truchlivá zpráva, že v Žitomíru na Krásoňově nási krájan, vysoce zasouzilý a vynikající český sládek parostrojního pivovaru firmy Albrecht a spol. pan Antonín Horák, působící přes jedenáct let ve Volynské gubernii. Pan Ant. Horák zemřel náhle v neděli 15. (28.) června v věku 55 let. Pohreb konal se v úterý za velmi četného účastnictví smutečných hostů na katolický hřbitov v Žitomíru. Sdostojní se ho zejména majitelé pivovarů a sládců místní i zdalekého okolí, jakž i všechni Češi z Království a Žitomíru.

— Sládek pan Horák byl absolventem výzkumného ústavu pivovarského v Praze. Narodil se ve Vrcích u Časlavi v Čechách jako syn statkáře, dlouhodobého starosty. Studoval v Německém Brodě gymnasiu reálné a potom nastoupil životní svou dráhu na poli pivovarském; vyučiv se v městanském pivovare v Chrudimi, pracoval v mnoha předních závodech v Rakousku i z branicem, a nabyl mnoha odborných zkušeností, zejména v Plzni, ve Vídni a Mnichově. Byl sládkiem a nájemcem pivovaru v Podhořanech u Časlavi, potom v městě, pivovare v Kouřimi, v pivovare panství Zvěstové u Votic, v Arbelejovicích, v Rzechoci-Dlugy v Halli, v knížete Lubomírského, po šesti letech své úspěšné činnosti odebral se r. 1903 na Rus a působil nepřetržitě na Volyni. Jaké pověstné výrobek jeho se těší, zejména z toho, že z nepatrné výroby na jeho posledním místě dostoupil roční prodej piva přes 240 tisíc ruských věder. Pan Horák byl na slovo vyzýván běžnou prohlíženou. Nabídky studentů a rolníků atd. zatím přijímají jakž i veškeré dotazy akce se týkající

velice rozšafný, všeobecně zkušený, a pro svůj upřímný ryzi charakter a sdílenost stal se vžádáným a oblíbeným.

* Srážka nákladního vlaku s povozem. Po trati od Rakovníka k Bečovu dne 21. července v poledne jedoucí nákladní vlak č. 4175 narazil hned za zastávkou Malenovice v okresu Jesenickém na párový vozový vlek vlastnictví Malméřice, který po silnici, kterou nechráněné, neopatrností kočho vylezl na trať. Předešlý vozový bednáku byl při srážce rozřcen, náruční kůň vlakem zachycen a sice 70 metrů vlečen a usmracen; druhý kůň vypadl bez povohry. Koči jen částečně zraněn. Vlak byl tam jen chvíli způsoben.

Zabilo se pědem a vozu. 41letá domkářka M. Zwickerová v Dol. Zádce u Jindřicha Hradce nákladala 21. t. m. o 7. hod. večer na vůz seno a to až 1 m. vysoko nad zebrinu. Pojednou potah trhl povozem a Zwickerová spadla s vozem tak nešťastně, že zůstala v bezvědomí na zemi. Muž ihned přiskočil k ní, ale k svému zděšení shledal, že poté co se zabilila. Oživovací pokusy byly marné.

* Ve svu skočil z okna. V Panenské ulici v Brně čís. 9 zdálo se obchodníku s ovocem Vilémovi Němcovi, že k němu vnikli zloději. Vyskočil s postele a v polospánku "vetřelce" pronásledoval, skočil oknem na ulici. Ochranná stanice poskytla mu pomoc, neboť se potloukl, a pak byl dopraven zas do bytu.

* Otráveni silviodikem. V Malé Lhotce kopali studnu v rolníku Jos. Šlemra dělnici 18letý Antonín Matějka a 18letý Jaroslav Dvořák z Křečeb za dozoru studnáře Václava Kostky. Ač jim studnář další holubeni zakázal, sestoupili na silnici Šlemrův, žim dle hekolitr piva, dostanou-li vodu do studny, a ve hlbobce 20 metrů nalezli předčasný hrob. Neštastní mladíci nalezeni byli již jako mrtvoly, držíce se křečovitě kolem krku, a mohli být vytázeni teprve po vyčerpání plynu hasičským sborem. Lékař konstatoval smrt otráveni silviodikem.

* Chlíd zařízení ženy a dětí. Z Fryštátu (Př. zpr.) Dělník Josef Cauderny v Loukách nežije se svou ženou v míru již po delší době. V neděli 26. t. m. vznikla mezi manžely nová hádka, za které chystal se Cauderny svou ženu a děti zařízení. Na zakořeněnou sousedkou přispěchal četníci, kteří Caudernyho zatkli a dopravili do vazby k soudu ve Fryštátě.

* Dílo zařízeno vyvráceným stromem. Z Těšiny (Př. zpr.) Dělník Josef Cauderny v Loukách nežije se svou ženou v míru již po delší době. V neděli 26. t. m. vznikla mezi manžely nová hádka, za které chystal se Cauderny svou ženu a děti zařízení. Na zakořeněnou sousedkou přispěchal četníci, kteří Caudernyho zatkli a dopravili do vazby k soudu ve Fryštátě.

* Dílo zařízeno vyvráceným stromem. Z Těšiny (Př. zpr.) U Bilska a Bílé záříla 25. t. m. odpoledne bouře. V lese dceruška tkačice Pavla Bebeška, jež byla bouří překvapena v lese, ukryla se před dešitem pod strom. Strom silnou vichřicí vyvrácený padl na dívči, jež na místě umřela. Podivně neštastí stalo se předmetem živého rozboru v celém okolí.

* Vloupání advokátní kancelář. Odvážná krádež vloženiny byla spáchána v notářské kanceláři dra Jirího Fidrmuce v Břeclavě. Lupičům podařilo se vloupati do nedobytné pokladny a uloupiti 870 k 83 h na hotovost, za 65 k kolku a za 7 k 50 h na zámek. Mimo to vzali čtyři aktce břeclavského pivovaru po 400 k a vkladní knížku na 20 k.

* Čírkevní kalendář. Dnes je sv. Martý, sestry Lazary a Marii Magdaleny z Betanice před Jeruzalem, kde měli cvorec, Jehož domácí správa Marta vedla. Tam byl Kristus pohostil, dieleli v Jeruzaleme. Die bylo čási byly všechny tři později vsazeny na buzovovou lás a zahnány v břežní Francie, a žili pak v okolí Marsillie. — Tež je sv. Olař II., krále norvěského, jenž dokonal dílo pokřesťaně národa. Zemřel r. 1033. 40 hodinu pohodlnost u sv. Klementa v Holešovicích.

* Dary. Okresní hospodářská záložna v Polici využívá pro prospečný Hradčanský ústav slepců 40 k. Rádielkovitý ústav vzdává se dar nejvýznamnější díky.

* Jednota pro zvolobového průmyslu keramického v Praze oznamuje svým členům jako i příznivcům svým, že pořádán zájednici jednoty do Jiljina, Prachovských skal a Turnova, stanoveného na den 1. až 3. srpna, pro mobilizaci se odvolává.

* Bezplatný kurs prázdninový pro chybří mládeži české dílny nemajetých rodiců v Praze, pořádá odporný učitel František Fibinger v Praze-II. (Vávirova č. 6, II. p.) Nutno ihned se přihlásit.

* K odvedení konflikt mobilizačních nařízení musí se dostavit veškeré koně v Karlově bez ohledu na to, byly-li při poslední klasifikaci odvedeni nebo ne a bez ohledu na listky evidenční. Veškeré koně, patřící majitelům, jichž jména počinají písmenou A až K dostaví se mimo dne 3. srpna, ranní 1. až 2. pak dne 4. srpna ráno o 6. hod. odvodní komisi na Invalidovnu louče (za budovou Invalidovny) v Karlově. O tom se pp. majitelé koně v Karlově dle nařízení c. k. okresního hejtmanství v Karlově ze dne 27. července 1914 a 58 mob. správci za čelem přesně dodržení a upozornění na trestní následky v případě neuposlechnutí.

* Paropisala moží Prahou, Rostokou a Klesany. Po dobu převrácení osobního leženlivého spojení mezi Prahou-Rostokou a Klesany jezditi bude parník každou hodinu v 7. hod. ráno z Klesan do Prahy a v 7. hod. večer z Prahy do Klesan. Parník odjíždí od ostrova Kampy a přistavovat bude tam i zpět na všechny stanice.

* Z Tábora. (Nové zvolené okresní zastupitelstvo) svoláno bylo 24. t. m. k volbě starosty okresu a členů okresního výboru. Za okresního starostu svolen byl p. c. rada dr. Em. Zejdil, který funkci tuto již od r. 1891 nepřetržitě vykonává. Do okresního výboru svolené pp. z kurie venkovských obcí František Hnojna z Plané, za města a městyse J. Šetinský z Tábora, za skupinu velkých poplatníků dr. J. Kos, za velkostatek

dr. Ervin baron Nádherný a z plena Julius Rakušan a Ant. Záležanský.

Počasí. Zprávy ze dne 28. července 1914. Berlín: Chladno. — Magdeburg: Počasí město.

Pro Čechy, Moravu a Slezsko předpovídá ředitel meteorologické stanice na den 29. července: Větší vánec počasí město, občas deštivé, poněvadž se tu ochrany pánů jako nás dotýče; handlířky, nájemnice, nemají-li dorostlých synů,

Z kruhu lékařských. Zubní lékař p. Dr. Alois Šimánek na Královském Vinohradech do 10. srpna neordinuje. — Zubní lékař Dr. Matina v Praze, Perucký 9, ordinuje opět pravidelně od 9 do 12 a od 2 do 5 hod. — Dr. Richard Schwart, odborný lékař na Královském Vinohradech, vrátil se z cest a začal ordinovat.

Pojištění všeobecné. Jest povinností každého jednotlivého brance, by se o existenci rodiny postará. Upozorňuje se na podmínky uzavření pojistění na život u vrchního jednatelství Prvního všeobecného ředitelstvího spolku rak.-uherského močnářství v Praze-II, Mariánská ul. 36. (Vln. insert).

Světozor — vše! Redaktek obrazového týdeníku „Světozor“ upozorňuje, že po dobu výše uvedeného stavu vydávat bude svůj list s nejzájmovějšími obrazy všeobecnými a obrasy událostí k vývoji se vztahujících, dvakrát až třikrát v týdnu dle potřeby, za vlastní levnou cenou. Císař tato budou na skloně v všech knihkupectvích a prodejnách novin. Stálým odberátkem dodávan bude „Světozor“ jako dosud, t. j. každého týdne v pátek, na venkově v sobotu.

Povríslo

provázková, manilovou přízi
k žáčkim strojům, konopny
a jutový motoru k lisům se
zárunku dodává 42589
Ant. Fleissig, Praha, Fer-
dinandova 20

Slepota, chudoba, neduhy

jsou v nešťastných dívčích v Ústulně a chorobinci
slepých dívek v Praze III. na Kampě spojeny. Tam
dobrodinci dárky pošlejte a věk vyhaslých očí
těch si zajistíte.

Volenská

Kancelář Janouškovce,
Praha II, Eliščina 1033.
V ned. dop. otevřeno
16363

Dříve než odjedete na dovolenou, chraňte se
proti okradení pojistěním, které za velmi výhodných
podmínek uzavírá banka „Slavia“, Praha II, Havlíčkovo
nám. Telefon č. 1373. 41517

Zprávy osobní a rodiné.

Šňatky. Pan JUDr. František Foukal, advokát v Prostějově, s chotí Růženkou roz. Henclou ovládly svůj sňatek v Praze dne 27. července. — Pan Ladislav Klím a Fančí Klimová roz. Snajdrová oznamují, že jich šňatku 25. t. m. požehnáno bylo. (Místo zvláštního oznamení.)

Zemřeli. Dne 27. července 1914 zemřel pan Berthold Reinisch, zástupce c. k. priv. banky pro země rakouské v Praze. Pohřeb jeho konal se ve středu dne 29. července t. r. ve 3. hod. odpol. z Chotovin na izraelský hřbitov v Prudicích u Sudoměřic-Nemotyšle. — Dne 25. t. m. zemřel zde p. Antonín Lohrbach, vrchní ředitel. — V Příbrami zemřel 25. července p. Josef Černák, velkoobchodník, majitel realit, býv. člen městské rady, ve věku 56 letů.

S m ě s.

** O vzniku domobran v Praze přináší „Kulturní obraz českých měst“ dra Zikmunda Wintra zajímavé údaje v kapitole „Měšťan vojákiem“. Po příkladu měšťanů Jindřicha Hradce, kteří r. 1608 v péči o svoje město a osobní honosnost k boji ustanovili, „aby se do všech domů nahlédlo, jakými zbraněmi jest město opatřeno“, probudili Passovští lotřici statečnost měšťanů pražských, zejména femešníků, aby ochotně ze sebe vydávali zbrojnoši. Vedle poznamenání, učiněného r. 1611 (Archiv pražský), vystavil každý z třicetidvoucetdenných čechů podle svého potřetu od jedné osoby až do jednoho sta. Sto osob vydaly ze sebe nákladnici staropražští s dvěma rotmistry, 50 osob řezníci, 40 řevci, po 20 kupci a šmejdři, 18 kožešníci, 17 pekaři, po 12 cech malířů a sklenářů, po 10 zednický, krojci suken a platinéři. Ostatní femeši vydala méně nežli po 10 osobách; nejméně kuchaři a uzdáři: oni 2, tito jen jednoho. Osoby tyto byly ozbrojeny na čechovnou náklad dle ručnicemi, dle oštěpy neb halapartnimi. I po odchodu Passovských vojenská horlivost v pražských městech nezhynula, poněvadž doba byla stále pohnutější. R. 1611 najali 60 osob k „varování města“; jeden byl „wachtmistr, druhý kaparel, halapartník bylo i i a ostatek mušketýři“. Zahájily zjednáno 145 osob k varování a dva „feldwahli“, a když bylo ještě hůře, usnesli se r. 1619 Pražané o hořotovosti všech osob měšťanských. Artikule o tom vydaly tiskem. Druhý kus artikulu volá všecky kromě starců a nemocných, všecky v 16 letech lidí na plac k tomu obraně se zbraněmi, jakýby na buben udefeno bylo, příkladem předků našich; kteří synů nemají, osobou hodnou aby se opatřili a ji dostavili; z domů panaských po jedné osobě též aby vydáno bylo, poněvadž se tu ochrany pánů jako nás dotýče; handlířky, nájemnice, nemají-li dorostlých synů,

mají peníze na pomoc koupení prachu, olova odvozovat“. Dále praví Winter: Této prázské domobraně ustanovil konšelé rád. V každé čtvrti Starého i Nového Města vyvoleno, kde se má nové městské vojsko sejti a dátí poslati. Konšelé z každé čtvrti vyvoliti měli ze sebe správce neb hejtmana, „fendricha a jiné oficiry“. Když zapsáno vše v rejstříku pisářská, sešlo se vojsko měšťanů k všechny čtvrti na rynku svého města pospolu, a tu jim vydána příseaha a na srdečku položeno: „Kdykoli na buben udefeno ve dne nebo v noci bude, aby nejbližší tři desátkové k fendrychovi pro doprovázání jeho na templaci slí, a ostatní všeckni aby se dostavili: jedni u Tejpa před minci, druzí na rynku sv. Mikuláše, a třetí na Uherčinském trhu a čtvrtí u mostu“. Novoměstští též měli shbnouti se na čtyřech náměstích. Při takovém shbnu měli nechat každý ozbrojený soused a nesoused všechno „láni, plundrování a zbytečné stíleni“, všeckni měli být „neožádat a žádných nájupů z sebou nositi nedati“. V ostatku tykal se rád domobranský jen obeceustva, kterak si má vésti, kdyby udefeno bylo v bubnu pro nastale nebezpečí. Tim rádem bylo dobro do Prahy postaráno.

** Tisícletá oslava Klimentova. Na podnět sofijské university, jejímž patronem jest první bulharský učitel a biskup svatý Kliment Ohridský, uctěno bude tisící úmrtní výročí sv. Klimenta v srpnu 1916. Bude to velej svátek bulharské tisícileté kultury. Zřízen též slavnostní výbor. — Kliment posobil se slovenským proudcem Cyrillem a Methodějem na Moravě do r. 885, načež po smrti Methodějeva jsa od Wichingovců, nepřátele slovenských bohoslužeb, pronásledovan, prch s Naumem a Angelarem do Bulharska, kde byli radostně přijati. Zde přijal car Boris křesťanství od Klimenta, jenž pak poslan do nynější Albanie a Makedonie, kde stal se v Ochridě biskupem. Zde zemřel r. 916 a také odpočívá. Šafarík připisoval mu vynalezení písma kyrilice. Od sv. Klimenta pocházejí mnohé cirkevní práce přičítají se mu také pannonské životopisy slovenských vězovníků.

** Německé mořské lázně hostí kvapně opouštějí. Z Berlina, 27. července. (Zvl. tel.) Z Heringsdorfu, Norderneye jiných německých mořských lázní dochází zprávy, že předčasně lázenští hosté vzhledem k nastavším pohnutým politickým událostem zmíněné lázně na kvap opouštějí. Ždá se, že příčinou toho jest jednak snaha, aby návštěvníci lázní byli v obvyklých svých sídlech, kde by rychleji byli zpravováni o průběhu dějů válečných, jednak i hospodářské poměry, změnou politické situace nastavši. Jinak není naprostě žádoucí příčin k nějakému zneponokjení.

** Velké neštěstí v dole. Z Dortmundu, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) V dole „Adolf II. Hansemann“ v Mengede chytla jedna slůj. Celkový počet mrtvých páci se na 15 osob.

** Černohorský následník trůnu. Z Kostnice, 27. července. (Zvl. tel.) Následník černohorský Danilo, jenž dle v blízkém sanatoria v Kreuzlingen se svou chotí, odjel odtud. Zprávy, jakoby postizena byl zánětem slepého střeva, jsou bezpodstavné.

** Francouzský aviatik se sřítil. Z Paříže, 27. července. (Tel. tisk. kanc.) Na letišti v Juvisy sřítil se poručík de Valancy s vodním ledadlem s výšce 150 metrů a pádem se zabil.

** Italský aviatik přeletěl Monte Rosa. Z Výsyp, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Italský aviatik Landini přeletěl dnes ráno z Novary s cestujícím horou Monte Rosa a přistál bladce v Výsypu.

** Oběť nerovnávání sásky. Jistý Brasina v Kolovicích u Fürstenwalde se žaložil, že sní na posezení šest liber kyselých třesni a na to že vypije několik sklenic piva. Sázku provedl, zahy se vsak dostavily prudké záludeční krčce. Za strašných bolestí zemřel nerozumny člověk po několika hodinách.

** Zoufalý dům ze žárlivosti. V pruském Královcu došlo k strašnému případu. Žena malířského mistra Stangeho domovala se mítí důvody k žárlivosti a oscila se nad tím v takovém zoufalství, že si umínila zabiti sebe i celou rodinu. V noci ubila spícího muže kuchyňskou sekérou a na to svou tříletou dcerušku. Cítryletého syna smrtelně zranila, tak že nevyvázne. Pak se pokoušela o sebevraždu, ale nepodařilo se jí to. Zasadila si těžké rány sekérou, ale zůstala na živu.

Poslední zprávy.

Nota zahraničního ministerstva o vyvýzení války.

Z Vídni, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) C. a k. ministerstvo zahraničních záležitostí zaslalo dnes zdejším cizím diplomatičkým poselstvům verbální notu tohoto obsahu: Aby učinila přítrž podvráceným rejdům vycházejícím z Bělehradu a čelícím proti territorialní integritě Rakousko-Uherského močnářství, zaslala c. a k. vláda královské srbské vládě dne 28. července r. 1914 notu,

v níž byla formulována řada požadavků, k jichž přijetí byla královské vládě vyhrazena lhůta 48 hodin. Poněvadž královská srbská vláda nedala na tu to tu uspokojivou odpověď, vidí se e. a k. vláda nucenou postarat se sama o hájení svých práv a zájmů a apelovat k tomuto cíli na moc zbraní.

Rakousko-Uhersko, Jež zaslalo Srbsku dle článku 1. konvence ze dne 18. října 1907, týkajícího se zahájení nepráteleství, již formální prohlášení, povážuje se od té doby ve válečném stavu se Srbskem. C. a k. ministerstvo zahraničních záležitostí oznamuje te velvyslanectvu (vyslanectvu) klade si za čest prohlásit, že Rakousko-Uhersko bude se rádi za nepráteleství, předpokládaje stejný postup Srbska, ustanoveními haagské konvence ze dne 18. října 1907, jakož i ustanoveními londýnské deklarace ze dne 26. února 1909. Velvyslanectví (vyslanectví) se žádá, aby tu toto notifikaci, sdělio co nejrychleji své vládě.

O situaci v Srbsku

oznámil dne 27. t. m. z Bělehradu (přes Žemun) dopisovatel „Berl. Tageblattu“: Král Petr a min. předseda Pašić dnes ráno sem přijel. O půl 11. hod. dopoledne byla za vřízení bubnů úředními orgány nařízena všeobecná mobilizace. I hoří a starci musí hlásit se jako poslední výzva. Poslední vojsko odtáhlo z Bělehradu, kde není ani jediného vojáka. Banky jsou zavřeny; v Bělehradě nebylo možno obdržet v nich již od několika dní ani deset centů. Všecky peníze byly odvezeny do vnitrozemí. Obchody vánou úplně. Disposice pro armádu činí korunní princ. Národa Srbská je velmi stísněna, ačkoliv vojáci odtáhli za zpěvu a projevu z Bělehradu. Nevelký počet Němců a několik Rakušanů zde ještě zůstalo; německý konsul zdejší chce je dle možnosti dne 23. t. m. dát dopravit lodí odtud. Proti cizincům neudály se žádne větší projevy nebo výtržnosti. Srbské vojenské úřady rekvirovaly všecky soukromé vozy. Král Petr a Pašić byli ještě 27. t. m. v Bělehradě.

Německo a Greyův návrh.

Z Berlina, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) O stanovisku Německa ke Greyovu návrhu na velvyslanecou konferenci v Londýně prohlašuje se na směrodatném místě: Německo uznává, že Grey učinil tento návrh v nejlepším úmyslu, aby posloužil míru, avšak Německo považuje tento návrh za prakticky neprověditele, poněvadž nelze dobře připustit, aby velmee jako Rakousko, Jež jest v konfliktu s jinou mocností, jako Srbskem, se ohjevil před arcopagem velvyslanecou konference. Ještě nemožnější jest, aby dvě vel moc jak Rakousko a Rusko se objevily před tímto arcopagem.

Řecko-rumunské porady.

Z Londýna, 28. července. (Tel. t. k.) „Reuterová kancelář“ oznamuje: Včera konala se mezi vládami řeckou a rumunskou úřadou o zachování rovnováhy na Balkáně, kdyby vypukla válka.

Obzor školský a učitelský.

Obchodní akademie a dívčí dvoutřídkou v Hořicích. Přihlášky do prvých ročníků přijímat se po celé prázdnině, zápis 15. září. Zádejte prospekt.

Pražská autocentrála.

Pojízdná vozá na objednávky do domu za ceny bez konkurence. Telefon 5976. Jan Penner, obecně dílny pro opravy automobilů, Praha II., Štěpánská ulice 53 a 22. 16378

S p o r t.

Athletika. Nový německý rekord ve vrhu oštěpem utvořil v neděli Buchgäster (Charlottenburg) při lehkoatletickém meetingu v Královci vrhem 55'18 m.

Cyklistika. Ve světovém mistrovství v Kodani zastoupena bude Itálie těmito jezdci: Polledri, Verrelli a Gardellinem v letounském mistrovství pro-

sezonou s Carterem, Pinnaem a Benzonem v mistrovství amatérů.

Kolem Francie. Jak jsme již stručně oznamili, skončen byl po čtyřtýdenním trvání sávod kolem Francie, jehož vítězem získal favorizovaný Thys. Poslední etapa vedla v neděli závodníky z Dunkerque do Paříže (310 m.). K cíli, na závodní dráhu v parku knížat přišeli současně tři jezdci: Pélasses, Brocco, Rossius a Thys. V konečném sputru svítězil Pélasses.

Automobily Clément Bayard.

Nejnov. Typ. 7/12 HP 4 válc. 2 sed. Torpedo Karos. kulis. zapín. 3 rychl. a zpáť chod. Kardan. Autom. maz. Zážrak techniky. Neplatná spotř. benz. a pneumat. K 4500. Zastup. a sklad u sv. EM. PICK, Praha II. Havlíčkovo nám. č. 15. Zástupce se přihlom. 4250.

v čase 13 hod. 21 min. 16 vt. o jednu délku před Rossem, se nímž následoval Brocco a Thys. V celkové klasifikaci svítězil Thys s rozdílem pársek (1) minut před Pélassesem. Thys byl na předposlední etapě pokutován pro provinění proti jízdnímu řádu 30 min. čímž jeho dosavadní náskok proti Pélassesovi změnil se až na minimálnum.

Sachy. Zvláštní telegram „Národní Politika“. Mannheim, 27. července. V dnešním VI. utkání vyhrál Janovský elegantním útokem v dámském gambitu s Aljaščinem, který tímto utrpěl první porážku. Bogoliubov v této otevření vyhrál s Carlsem,

Scheffhout 5, Tenner 2^{1/2} (1), Bogatyřuk, Herland, Astalon, Opočenský 2^{1/2}, Studt 3 (1), Hiltz, Rabinovič 2, Gundersen, Maljutin 1^{1/2} (1), Henneberger, Seleznev 1 (1), Duhm 1.

Va vedeném turnaji dostali se Češi Brich, Gargulák a Subrt do vítězné skupiny.

V VII. utkání hrají: John s Janovským, Spielmann s dřem Tarraschem, Marshal a Réti, Duras a Vidmar, Krüger s Fahrniem, Post s Miesesem, Breyer s dřem Tarraschem, Carlis s Flamberkem a Aljaščin s Bogatyřukem, Schönenmann s Gundersenem, Studt s Scheffhoutem, Ahnes s Herlandem, Hrdina s Hrdinovou, Maljutin s Rabinovičem a Duam s Astensem.

— v pondělí — zadáno směnek u Rakousko-uherské banky ve Vídni za 140 mil. kor., v Pešti za 60 mil. kor., v Praze asi za 30 mil. kor. Také ve filialách ostatních byly nároky na banku znacné. Vedle toho arci stoupaly značně i západnícky lombardní. Přijí výkaz k závěru měsice přines vystup oběhu bankovek o několik set milionů korun a vystup nebude asi daleko od jedné miliardy. Lze doufat, že prozatím bude banka jato obvykle uvádějovat své týdenní výkazy, až není vyloučeno, že v případě rozšíření konfliktu dojdou k suspensi stanovenou o výkazech. První náraz ostatní jest nejhorská a lze očekávat, že po uplynutí dvou týdnů budou se bankovky zmenšíti do banky vracet.

Bursa. Zitra ve čtvrtek zahají opět bursy v Rakousko-Uherské činnost. Je pochoptitelné, že očekává se s napětím, jak bursy se zachovají vůči nové situaci, tím spíše, že v sobotu vídeňská bursa končila za nepředložené haussy. Uzávěří burs, které náleží k opatřením naprostom mimofádným (naposled sáhnuo k němu r. 1873, v roce vídeňského krachu), mělo za účel uklidnění myslí a bylo přestávkou, ve které každý mohl si klidně rozvážit svoje rozhodnutí stran spekulativních závazků. Kursy z posledních dnů byly již velmi nízké a bylo lze namnoži mluvit o abnormálně nízkém cenovém dividendových hodnot. Proto lze očekávat, že majitelé papírů zachovají klid a že nedají se svěsti k prodejům za každou cenu, které září čini delší. Jest celá řada podniků, které válkou nemohou být ani příliš dotčeny a o všech podnicích vůbec lze říci, že zachovají si nezmeněnou vnitřní hodnotu, která je dáná výrobními zařízeními a možností odbytu i dalšího vývoje v budoucnosti. V každém případě bude na prospěch majitelů hodnot, kteří nehnadují je udržet, když dají rokaz na prodej a obmezeným (limitovaným) kursem, poněvadž je známo, že prodeje „co nejlépe“ mohou i při nevelkém množství nabízeného zboží způsobit velmi ostrý pokles kursů. Lze také očekávat, že banky použijí tridenní přestávky, aby své spojence informovaly a uklidnily. Očekáva se také, že banky učiní dohodu, která by byla a to čelit panice a škodám z ní vznikajícím. Vzorem mohou tu být opatření berlínská. Především by se doporučovalo sáhnouti ke známému opatření, že kurs papírů, které příliš poklesly, se prostě skrňte, t. j. že nezataď se do oficiálního kursového lístku. Tím zabrání se často nesprávnému zdání, jakoby na trhu nastala panika. Dále třeba využít vstříc jak menším firmám komisionářským, tak soukromé speculaci. V Berlíně usnesly se banky v ponděli, že vůči reportním dlužníkům spokojí se uhradou na základě kursu z 25 t. m. a že nebudou žádati od soukromých speculantů další tříbradou dotud, dokud kursová hodnota papírů neklesne pod úroveň povolené zálohy. To jest rozhodnutí velmi liberální a třeba si přát, aby i u nás bylo učiněno. — K vídeňské bursě budou zitra opět upřeny zraky finančního světa ve všech zemích a jest úkolem všech povolany činitelů i obecenstva samého, aby vídeňská bursa dostala plné svému úkolu.

Aréna na Smíchově. Dnes opakuje se po 12. Swéerrova senzacionní úspěchu se těšíci opereta „To se musí vidět!“ Obecenstvo upozorňuje se na výhodu předprodeje. — Zitra další repríza.

Liačové divadlo Urania v Praze VII. Dnes o 1/8. hod. več. lidové představení francouzské fraktry „Noční výlety veselých hříšníků“, jež nyní nezmizí s repertoárem pro velký zájem obecenstva. Při ohně nedělních představení bylo divadlo téměř vyprodáno.

Ze soudní síně.

Pani Calliaxová před pařížskou porotou.

Z Paříže, 27. července. (Tel. tisk. kancel.) V průběhu léti protestoval manžel obžalované Calliaux proti listy tvrzením „Figara“ a živým způsobem poukazoval na zdroj jméni Calmettová. Vyslychaní byly pak lekářem znalcí. Především dr. Doyen, který prohlásuje, že mluví čistě technicky a naprostě neodvisle. Dr. Doyen kritisiuje živé postup lékařů, kteří oseřovali Calmettovou. Končí slovy: Rány Calmettové nebyly smrtelné a smrt dlužno patrně připsati pozdnímu chirurgickému zásahu (Hluk a projevy v posluchávce).

Dr. Pozzi protestuje živě proti výpovědím Doyenovým. Plukovník Aubry pojednává o automatismu při střelbě ve stavu nervosity a vyslovuje přesvědčení, že pani Calliaxová neměla úmyslu zabít Calmettovou.

Obhájce Labori upouští od dalšího výslechu lekářů. Líčení se přeruší. Zitra započnou s plaidoyerem.

Národního hospodářský věstník.

Velké nároky na rakousko-uherskou banku. Cedulová banka jest všeobecnou v úvahách o finanční pohotovosti cedulovým bankám přiznává se vždy nejvýšší úkoly a závěsti v prvých dnech rozruchu a zneprávění jsou to tyto ústavy, jež jedině jsou s to stačili nárokům na zvýšení oběhu peněz. Cístečná mobilizace vyvolala rázem velkou potřebu bankovek a to jak se strany vojenské správy, tak se strany povolávaných i jich rodin. Mimo to arci našlo se i dosti bláhových, kteří nedovedou potlačit obavy o svoje peníze v peněžních ústavech uložené a vybírají je, arci v bankovkách, poněvadž zlato vůbec není v oběhu. Rakousko-uherská banka od prvních hodin v ponděli koná plně svou povinnost a osvědčuje se jakožto výborná a silná opora celé úvěrové organizačce. Menší ústavy peněžní vybírají své vklady v velkých bankách, po případě lombardují u nich své papiry a věké banky čepět obracejí se na Rakousko-uherskou banku. Zadávají k nim své směnky, aneb vypříjíci si u ní na české papiry — v podstatě nejdříve o nic jiného než o výměnu jednoho nástroje úvěrového a malou schopnosti oběhu (směnek a cenných papírů) za jiný, t. j. za bankovky. Za jediný den

zvýšení úroku ze vkladů u bank. Rakousko-uherská banka zvýšila, jak již oznámeno, svou diskontní sazbu ze 4 na 5 procent platnosti od 27. 7. m. (Sazba 4proc. byla v platnosti od 12. března t. r.) Poněvadž sazbu ze vkladů u bank tří se do jisté míry dle oficiální diskontní sazby, bylo lze očekávat, že banky zvýší své vkladové sazby. Jak se z Vídni oznámuje, usnesly se vídeňské banky zvýšit sazbu ze vkladu na běžný účet o 1/4 proc. na 4 proc. (bez výpovědi) resp. na 4 1/4 proc. (vklady vázane výpovědi). — Jak jsme se informovali, nebyla dosud v Praze konána porada bank o zvýšení vkladové sazby a dohoda stane se i s prvními dnech.

Z vídeňské bursy. Z Vídni, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Dnešní platební den na vídeňské bursě minul úplně hladce bez jakéhokoliv případu a jakékoliv insolvence. U hlavního účadlovalého ústavu mocnářství, u První rakouské společnosti, byl nával obecenstva, které si přišlo vyzvednouti vklady, včera a dnes velmi značný. Asi 7000 osobám bylo vyplaceno 6 milionů korun, zároveň výšek na 1000 stran uložilo přes 2 miliony korun. Obecenstvo jevilo oproti předešlým křízám balkánským velmi klidnou a vlastenecky povznebovou náladu. Společnost jest vyzbrojena pro každý obnos.

Zastavení nejznámých transakcí na bursě v Paříži. Z Paříže, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) Se zretelem na politickou situaci a na uzavření některých zahraničních burs, zejména bursy vídeňské, usnesly se výbor bankéřů zastavit ihned všechny běžné transakce.

Pokroky Ruska v milionářském dobu znázorňují následující data: Doprava mládežnických výrobků ruských železnicemi stoupala dle úředního šetření za desítiletí 1901–11 z 893 na 15 89 mil. pudů (1 p. = 1633 kg) čili přibližně o 75 proc. Množství přivezeného masla stouplo z 4 48 na 7 99 mil. pudů, z čehož na máslo sibiřské připadalo 24, pokud se týče 4 4 mil. pudů. Vývoz masla do ciziny stoupal za toto období z 196 mil.

Prohlášené Reprezentační sklad automobilů

v Praze, Příkopy 30, palác Živnostenské banky.
Pneumatiky: Michelin, Rathoffer a všeckové poříbezny pro automobily.

John 4882

verem. Jenomu brnu dosáhl materiellní výhody, kterou pak uplatnil v konciře. Ostatní partie: dr. Vidař - Marshal (příčem dámý), Mieses - Krüger (italská) a Réti - Spilmann (příčem dámý) skončily remisou. Stav: Spilmann 5, Aljaščin, dr. Vidař, 4^{1/2}, Bogoliubov, Réti 4, Janovský, Marshal, dr. Tarrasch 3^{1/2}, Breyer, Duras, John 8, Krüger 2^{1/2}, Carls, Mieses, dr. Tarrasch 2, Fahrni Post 1^{1/2}, Flamberk 1. — Ve hře výhry vypadaly tyto partie: Alague (francouzská) vyhrál po urputném boji s vedoucím Herlandem, Bogoliubov v remisou s Scheffhoutem a Hrdinou, Maljutinem. Stav: Ahnes 3^{1/2}, Schönenmann, Halagu 3^{1/2}, Hrdina 3 (1).

Motorová tříkolka je nejlevnější dopravní prostředek zboží!!

Výhodné nabídky na poštadání.
J. WALTER & SPOL., JINONICE u PRAHY.
Opravy vozů všech soustav levně.
68540

pudu v ceně 2643 mil. Rbl. na 467 mil. pudů v ceně 714 mil. Rbl. Pokud se množství tyče, vývoz mäsia zvětší se více než dvakrát a cena jeho se téměř ztrojnásobila.

Dalmatský mramorový průmysl. Zadarský „Národní List“ sděluje, že terčská filiálka pražské Živnostenské banky a dalmatského konsorcium byly uvedomeny od dalmatského mistodržitelství, že dovoluje se jim založit akciovou společnost „Dalmatský mramorový průmysl“. Ustanovující schůze bude co nejdříve.

Prážská plodinová bursa. V Praze, 28. července. (Páv. spr.) Zásoby obilí i mouky jsou od pondělka nejen na nádražních nývbr také v soukromých skladistech z většího dílu vojenským erárem zabaveny, následkem čehož se jeví v Praze živá poptávka po obilí i po mouce. Smýšlení dnešního trhu, který se odbyval mimo bursu, jelikož obchod v kurse byl zakázán, bylo pevná a ceny sledovaly nepravidelný průběh. Pohotové zboží dosáhlo vyšší ceny, na později dodávku byla koupěctivost slabší. Přenice tržila k 13 — až k 14 —, zito k 980 až k 1050, oves prodával se z počátku za k 8 — až k 850 z venkovských stanic, později známenal k 950 z Bystrice, k 950 z Vlašimi, k 975 z Králov. Hradce a stejně ceny platilo se v Praze na dráze. Repka známenala k 16 — až 1650 v Praze na dráze.

Plodinová bursa ve Vídni byla včera uzavřena. Dnes zůstane také zavřeno.

Dodávky. C. k. vrchní státní zastupitelství v Praze vysplývalo veřejně dodávku mouky žitné a pšenice, krup a krupice pro mužské trestnice v Praze, Plzni a Kartouzích pro výzvance v Praze, Plzni Jíčíně. Do blížších podmínek lze interessentům nahlédnouti u c. k. vrchního státního zastupitelství v Praze III.-38. Lhůta podaří konci 10. září 1914. (Sdělení obchodní a živnostenské komory v Praze.)

Konkury. Plzenský krajský soud uvalil konkurs na jménu strojírního Bernarda Ríha v Plzni. Pasiva čini 163.000 korunu. Správcem konkursní podstaty dr. Gutwillig. Lhůty 10. srpen, 5. a 10. říjen. Firma byla založena v r. 1862 a zaměstnávala 60 až 70 dělníků.

Z b o ž i.

Z trhu cukernic. Cháka tendence, která již minuleho tědena v cizincích převládala na trhu cukernic, podruhé vrch v tomto týdnu. Obchod je minimální a ježto je podváděny telegrafem a telefonem spojeni s cizincem, není také ani náležitěho přehledu situace. Okolnost, že období nejteplšího rázu bylo vystrádano desítým, tvoří tak až tu nejzávažnější událost na trzích. Válečný poplatek přinutil četné rafinerie i překupníky k nejrozsažnejší úhradě, následkem čehož udržuje se kurs terminový na vyšší úrovni, kdežto staré zboží naopak klesá. Cena promptní suroviny započala týden v Hamburku při 942½ mk. za 50 kg, kolem kteréž úrovni zůstala cena dále, kdežto na říjen-prosinec stoupala a známenala se 960 mk., na ledenu 975 mk., na květen 987½ mk. U nás cena suroviny dosud se drží pro zboží promptní na stejně úrovni, ježto jsou bursy zavřeny, totiž na k 21— franku. Ustí přístav, ale říjen-prosinec zvede se jíž až na k 22—. Položení statistické se málo mění. Rozdíl ve světové zásobě letošní a loňské skoro bez změny stále drží při 45.000 tun vice (než loni), v Hamburku na skladech k 21— 20.700 pyt. také větší konsum v Evropě, nejmí v Anglii je stále stejně větší než loni. Stav rep. v celé Evropě jest velmi příznivý.

Cukr. Zájemný pro ažské bursy 28. července. Pohotový: Ustí n. L. přistav k 21-10. Praha k 20-60. Kolín k 20-20. Pardubice k 19-95. Kralupy k 20-50. Ustí n. L. přistav na říjen-pros. k 21-80. Smýšlení: kladné. Bílé zboží. (Ceny rozumí se pouze při odebírání 1 vagónu.) Rafařína I. k 7660 penize, k 7710 zl. píle centrifuga k — penize, k — zboží odfezky k — penize, k — zboží granulované v pytlích v Ustí nezdaněné k 29-10 penize, k 2935 zboží cukr kostkový I. v bednách 80-10 penize, k 80-60 zboží, cukrová mouka k 79-10 penize, k 7960 zboží, krytalový cukr zdaněný k 74-10 pen., k 74-80 zl.

Lih. V Praze, 28. července. (Páv. spr.) Náloada: kladná — Lih čistěný kontingenčný k 200— penize, k 202— zboží, nekontingenčný k — penize, — zboží. — Surový lih bramborový kontingenčný, k — penize, k — zboží, nekontingenčný k — penize, k — zboží.

— Z Vídni, 28. července 1914. (Tel.) Lih bez záznamu.

— Z Magdeburku, 28. července. [Ve 12 hod.] (Tel. tisk. kanc.) [První číslice týkají se kupců, druhé se prodavačů.] Na červenec 93, 942, na srpen 942, 945, na září 952, 955, na říjen-prosinec 965, 967, na ledno-březnu 980, 985, na květen 997, 10—. Smýšlení: stále — Počasí: Počasí.

Káva. Z Hamuburku, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) [10 hod.] Na září 48-25, na prosinec 47-25, na březnu 48—, na květen 48-50 penize — Smýšlení: stále.

Bavina. Z Liverpoolu, 28. července. (Tel. tisk. kanc.) [11 hod. 45 min.] Obrat 6000 balíčků. — Denní dovoz 8000. Smýšlení: povolené. — Delivers American Port. M. C. na červenec 693, na červenec-srpny 693, na srpen-září 673, na září-říjen 660, na říjen-listopad 657, na listopad-prosinec 653, na prosinec-leden 652, na ledno-únor 653, na únor-března 654, na března-duben 657, na duben-květen 655, na květen-červen 657, na červen-červenec 654, na červenec-srpny 652.

Městské divadlo Král. Vinohrad.

Ve středu 29. července. 219. hra v př. (III. čtv. 1. osm.) Cikánský baron. Opereta o třech dějstvích. Dle povídky M. Jokalovy napsal J. Schmitz. Přeložil B. K. Hudbu složil J. Strauss. Dirigent R. Piskáček. Režisér J. Zelenka. Zač. o půl 8. hod. Konec o 10½ hod.

Arena na Smíchově. Ve středu 29. července. Začátek o půl 8. hod. večer. Novinka! To se musí vidět! Velká výpravná burleskní opereta ve 3 jedn. (devítí obr.). Text volně napsal A. H. Swéer. Hudbu složil Emile Vieux. Rež. Jos. Kubík. Kapelník E. Starý.

Lidové divadlo „Urania“ v Praze VII. Ve středu 29. července 1914. Začátek o 1/8. hod. več. Lidové představení při snížených cenách. Noční výstupy veselých hříšníků. Fraška o 3 jednáních od Marse a Lyona. Režisér V. Spurný. Konec o půl 10. hodin večer.

Meteorologická pozorování na rozhledně na Petřině (325 metrů nad mořem).

Dne 27. a 28. července.

	9 h. větr.	7 h. ráno	2 h. odpo.
tlakoměr	7238	7234	7231
teploměr C.	+ 11°4	+ 11°4	+ 13°2
vlnko	86	86	85
obloha	pod	pod	pod
	mračem	mračem	mračem
síla větru	V	JZ	JZ
	čerstvý	ostřý	ostřý
teplota nejvyšší ve stínu		± 18°2	
teplota nejvyšší na slunci			
teplota nejnižší ve stínu		± 9°2	
teplota nejnižší při zemi			
Slunce svítilo 6 hod. 15 min.			
Průměrná rychlosť větru v kilometrech za hodinu 292.			
Srážky v milimetrech 46.			

(Z a s l á n o.)

Půl tisíciletí

jsou léčivé prameny lázní Soden na Taunu známy a před sta lety již vydobyly si úplně ocenění lékaři. Ze dvou nejdůležitějších pramenů, teplého a teplého vřídla, získávaný jsou Fayovy pravé Sodenksé minerální pastilky — a sice jen tyto — a samou sebou se rozumí, že užívání Fayových pastilek musí být významným oborem pramenů samých. Používají se při všechných kastarech vzduchovodů, při kašli, chrapotu, zahalení a p. a nezklamou nikoho, kdo je užívá. Krabice stojí K 125 64847

(Z a s l á n o.) 66591 č. 1

Pro dítětka Nejproslulejší lékaři v tu i cizozemsku doporučují „Kufek“ jako nejlepší pokrm při průjmu s vrhnutím, průjmu, střevním kataru atd.

(Z a s l á n o.)

Usudek zubařeho lékaře

o bělicím kremu na zuby „Leodont“: za zaslání aneb zkoušku „Leodontu“ mnichovská děkuje a prosí o zaslání — poštou, jelikož jsem osobně tento zubu čisticí prostředek zkoušel a její za nejlepší vůbec pokládám. — Bude těšit, když toto výtečné zubařské kosmetikum ve své rozsáhlé praxi příznivě zavedu, jelikož využívám všechny požadavky, které moderní zubaři klasifikují pro středek zubařského kládce Zkousky „Leodont“ v Praze zdarma. Lékárna Adamova, Václavské n. B., Müller, drog. II., Špálená ul. č. 70, Erbanov A. II., Jungmann, Květ L., Vinohr. Falack, tř. Weigl B., Hybernská ul. Šrbeck A. II., Jungmann, tř. Kocurek J., Václ. nám. 60, J. Kammel, parf. Příkopek R., Simanová II., Tylovo nám. A. Brichta, Ovocná ul. č. 8, lék. „U jednorozce“. Staroměstské nám. lék. „U bělicího lva“, Příkopek 33, A. M. Nedvěd, parf. palác „Koruna“, F. Prochaska, parf. Příkopek J. Macák, Vinohrady, Komenského 21. Budíž v modrozeleném balení jako trestný padálek odmítouti. 52811

(Z a s l á n o.) 64730

Hygien. výstava 1908
Státní cena a čestný diplom k zlaté medaili.
SERRAVALLO
chinové víno
se želazem.
Pro slibé a rekonvales. Výbor shuf Kop. Izv. v lek. v ih. „J. Š. Š. K. 200 a po 1 litr. K 4-30.

(Z a s l á n o.) 40823

SLETOVÝ KRÉM.
— JEST NEJLEPŠÍ CÍCIDLO
NA OBUV
— VÝRÁBÍ FR. JIRÁNEK - PRAGA-LIBEŇ -

Každá kojící matka

prosíje svému kojenci a usnadní sobě povinnost kojení, bude-li používat přípravku „GALEGOL“. Galeol povzbuzuje tvoření mléka, rozmněuje je o 50%, čini jej výtečněm, takže kojenci stále lepě prospívají a na váz přibírají. Tisice usmávacíci připisují potvrzení, že Galeol umožňuje i slabé matce dostatečně kojení a že každé umělé žívení kojenců stává se zbytečným. Doptejte se svého lékaře. Krabičky stojí na 20 duc. 8 K. Hlavni sklad v lekárně 8. F. Fragnera, c. k. d. dodavatele, Praha III., nároží Nerudovy ulice. Sklad v lekárnách. 66400

Upozorňujeme na zvláštní vydání obrazového týdeníku „Světozor“, které vydáváno bude dle potřeby

42691

Světozor válce!

přinese postupně nejjednávavější obrazy válečných událostí a stanic se tak úplnou ilustrovanou kronikou válečnovou!

Doporučujeme všem čtenářům denních listů, kteří se zajímají sledují využívání válečné zprávy.

Bohatě vypravené číslo vyjde ve čtvrté a prodáváno bude za 36 hal. (poštou za 40 hal. v pošt. známkách).

Koupiti lze v každém knihkupectví, ve všech prodejnách novin, jakož i v nakladatelství J. OTTY v PRAZE, Karlovo nám. č. 34.

„Union“

jediný náš německy psaný deník list informuje cizinu o všem našem životě, o naší kultuře duševní i hmotné, hájí českých zájmů, útoky na národ český odmítá a zvolné pozezírá jeho snah na pravou míru uvádí.

Velikou důležitost „Unionu“ oceňují nejpřednější korporace a mužové v národečném bez rozdílu stran.

Udržují-li Maďaři, těšit se politické a národní samostatnosti, 3 maďarské německy psané denníky k informaci ciziny, musíme my Čechové, bojující dosud za tyto ideály tím více snažit se, abychom si podobný list zachovali a udrželi.

Čechové přičítají se proto každý vlivem svým, aby „Union“, jejíž politická i národně hospodářská rubrika jest velmi bohatá, vnikla všeude tam, kde je třeba německy psaného listu s českou tendencí.

Sl. samosprávné úřady, korporace, ústavy, záložny i jednotlivci, podporujte náš jediný všečeský orgán „Union“ předplácením i využitou inscricí.

Adresy osob, které by „Union“ mohly odebírat, sděleny buděť laskavě administraci „Union“ v Praze, Jungmannova tř. 21, kdež se též veškeré dotazy zodpoví.

Za redakční komitu „Unionu“:

Dr. Karel Mattuš,

Dr. Fr. Fiedler,

Antonín Švehla.

Prof. Dr. Fr. Dritina.

Známá a osvědčená

školní kamna.

Irská kamna pro tv. Amer. kamna. Spor. Mandlovací stroje. Krejčovská kamna dobré, rychle a levně dodá.

První Hofovická továrna na kamna a patáky, slévárny a smaltovny

Otto Hofmann v Hořovičích.

Ceníky na přání. Solid. zástupci hledání. 66476

České chutné merunky

k jidlu a k zavádce žasili v poštovních zásilkách 5 kg. po 4 K franko, při větších objednávkách zvláštní ceny. veletržstek Eucovalny p. Polepy. 91083

Plášť do prachu . . . . K 15-

Jakuba Rothbergera nást.,
Praha-Příkopy 19. 41895

Asistent

důchodenský

svob., katol. přijme se na panství Planá v západ. Čechach 15. nebo 31. srpna t. r. Záda se úplná znal. slov. i písm. obou zem. řeči, zn. dvojít. účetní, a st. pod 30 let. Vlastnoručně psané žádostí s ověřenými opisy vysvědčení zašletez Excell. hrab. lesnímu úřadu v Plané, západní Čechy. 91113

Největší sklad
elegantních
similečn. klobouků
ve Ferdinand. tř. 19.
14707

Nábytek

vášeho druhu na nejménší
měsíční splátky
za ceny jako proti hotovému
bez závadku.
Nejsolidnější obsluha pod
zárukou **nejprávnějšího**
livosti. Dotazy osob se za-
jistěným postavením pod 2503*
Továrna na nábytek Praha, Vá-
clavské nám. 45. 11219

Tisícere díky

vzdávám Vám za Vaše vý-
tečné Pohlovo mydlo (kus
za K 1.30), jehož používá-
ní moje matka, která
dlouhá léta trpěla prud-
kým rheumatismem a
dnu, v krátkém čase zba-
vena byla úplně svých
hrozných bolestí. Mohu
tedy Vaše výtečné mydlo
kamdem veliceji doporučit. Kristián M. J. Zil-
var, Jeronýmovi čp. 83,
na 1911. **Pohlovo my-
dlo**, povolené k mimo-
střevství, výtečně se o-
svědčí při suchém lámá-
ní, pichání, svrbení, dně,
rheuma a kož. výrážkách.
K dostání v pošt. krabici
za K 3.90 přímo v továrně
J. G. Pohla, Braunau na
Inu I a ve všech lékár-
nách v Praze. 65583

Filiálka C. k. priv. rakouského úvěrního ústavu
Zárokování peněžních vkladů
na vkladní knížky, pokladnič-
poukázky a na běžné účty.

Světová angl. znám. Cravenette'

Gumové a látkové nepromokavé pláště

k dostání v českém konfekčním domě 42692

"U zemského Muzea"

Praha, Hoř. Václavské nám. čís. 70.

až K 50

pro obchod a průmysl
Koupě, prodej, uscho-
vání a správa cenných
papírů. 40070

rakouského úvěrního ústavu
v Praze, Na Příkopě č. 10.

141

si na ní často zmíla. — Umoudří se přece! — naléhalo na Georgii, marně čekajíc od ní rozumnou odpověď. — Teta Constantia řekla, že zasloužila důkladný výprask a pak že tě měly přivázati k posteli... a mně se zdá, že řekla pravdu... aspoň souhlasím úplně s jejím názorem.

— Nepujdeš-li okamžitě odtud, může se státi, že sama dostaneš výprask! — oborila se Georgina na žabku a zároveň obrátila se k ní z nenadání tak rychle, že Dafne zděšeně odskočila.

Georgina dopustila se taktické chyby.

Jakmile bystrý zrak Dafnit postřehl změnu, jakouž na Georgii způsobil vítr, děšť a boj duševní, propukla všecká v nehorázný smích.

— Ale, Georgie, jak vyhlížíš? To je k potrhání!... Chichi... chichichichi... To stojí za podívání!... Cos to dělá?

V okamžiku tom znova otevřely se dvěře a vstoupila Julie Macartneyová.

Na první pohled bylo zřejmo, jak jest nervosní a rozpačitá, ač snažila se zakryti to.

— Bohudík, že jsi zde! — zvolala ne právě rozmilile. — Ale teď si pospěš a pojď! Kočák je přede dveřmi a nemůžeme nechat koně v takovém dešti státí. Pojd, Georgie!

Ale Georgina ani nehlesla. Obrátila se znova ke kamínku.

Její chování nešlovalo nic dobrého. Dafne odpověděla místo ni:

Pomalu a v zadumání spouštěla šňůru perlovou do své kabinky...

Ale... vždyť má ještě na prstu zásnubní prsten s nádhernými safiry!...

S jakou radostí i pýchou ji oznámil, že jej pro ni vyhledal!

Nyní již neměla nař práva... již jí nenaležel... i této památky musila se zříci... nesměla prstenu již déle nositi...

Pohladiла prsten, zvolna jej sůla s prstem a dala jej k perlám.

Vzpomněla si, jak často jata byla nepříjemným pocitem, když na tento prsten se podívala... povážovala jej za znak ponížení svého i za svědka svého podvodu na Adamovi...

A nyní?... Jak nerada, jak těžko s ním se loučila!...

Přistavila si židli ke kamnům a natáhla nohy, skoro až k popelníku.

Po chvíli začaly znovu její oči vlnitouti, ale stačeně zatlačila slzy zpět...

Vzpomněla si na zadané oddělení ve voze I. třídy, na cestu do Londýna, i na další cestu k vlastským jezerům, i na pouf životem...

Hodiny na stěně tikaly... z jejich šatů unikaly obláčky páry... a ona klidně seděla a přemýšlela... a snila o...

Z čista jasna byly rozraženy dvěře a čekárnou rozelehl se jášavý výklik:

„Jen z lásky.“

36

KONCERTY A ZÁBAVY.

Záložky platíce ve všední dny K 2:60, v ned. a svátk. K 4:00.

Kabaret „Huťza“, Václ. n. 42.
Tichý - akademický - Kohout. 10942
Sesest. novin.: Halenec a strýc Kalahusa, kom. scéna.
Náje soubor Matěj, kom. scéna. Sol. program úplně nový.
Vstupné lidové.

Kabaret Labuf, Poříč.
Denně velké představení, progr. úplně nový. Scény-Baleš.
Vstupné lidové.

Restaurant Novák,
Praha II., Hybernská 7. Dnes zahraniční koncert franc. orchestra pana Gauische. Záčatek v 7 hodin. Vstup volný.
Výběrné polední menu 1 K.

GRADO kavárna a vinárna,
Praha II., Lazarská. 10943
Denné koncert. - Otevřeno do po celou noc. 13032

Jokohama. Jap. kavárna a vinárna, Vo-
dickova ul., Lu-
cerne. Koncert všechny od 8-2 h.

Intimní tanecni dvorec U města Slaného
ve Smečkách. Dnes tanecni venušek v nově zřízeném sále.
Vstup volný. 13679

Bio „Elite“ Poříč 5. Ještě „otrok“ a
Bio „Elite“ Poříč 5. Maud v hadrech
dve dvojaktové veseloby. „Věrný přítel“. Navštěvni
případ obětavé pes a jiné nadherne obrázky. Předst. o 3. h.
za pol. ceny, daleko 8. a 8. h. večer. 16379

Praha nam. 11. Salón Bio
Passege Bio
Denní průmysl ve Švédsku. Interes. přír. snímek.

Poslední náboj.
Drama z francouzsko-pruské války o 2 dějstvích dle
stejnomenného románu Julesa Maryho.

Polidorov vynález. Město Kašmir.
Humoreska. Kolor. přírodní snímek.

Maud hadrnicí. autorem René Hervilem a
divou Miss Camptonovou ve hlavních úlohách.

Představení o 6. a 8. hod. Před. roček listíků od 9 hod.
dopol. po celý den v Novej Pasáži. 16379

Odborný lékař vnitřních nemod
MUDR. VÁCLAV MORAVEC,
Praga, Václavské nám. 24 n. Ord. 9-10, 2-4 h. Tel. 77 VIII
Solentherapie tuberkulóz plo. 15201

Čím se Odol zvlášť vyznamenává před všemi ostatními prostředky k čištění úst, jest jeho pozoruhodný trvalý účinek, který lze dle vši pravděpodobnosti vysvětliti tím, že se Odol při vyplachování úst přímo vssává do zubů a sliznice ústní, tyto jaksi napomsti a tak zároveň dutinu ústní povléká tenkou, ale hustou vrstvou antisepickou, která svůj účinek projevuje ještě po cele hodiny, když jsme si byli ústa vypláchlí. Totoho trvalého účinku nemá žádný jiný z přípravků, přicházejících všebec v úvahu pro každodenni pěstění úst a zubů. Účinek ten dává tomu, kdo Odolu denně upotřebuje, jistotu, že jeho ústa po cele hodiny jsou chráněna proti účinku kyasních látek a původcem hniloby, které zuby kazí.

66220

ALHAMBRA

PALAIS DE DANSE.
Praha, Václavské náměstí 11. - Nová Pasáž. —
Nové! **DIXIE - TRIO.** Na všeobecná přání 16248
Sarottová-Trio prolongováno.
20 číslo programu. Dva orchestry.

Anglický hnědý chléb

Carr's Malt bez kvásku
obsahuje čistý slad, chutná příjemně, je lehké stravitelný, lékařsky doporučen, s masem mazaný likátkem. Dlouho vyráží. — K dostání též u všech obchodníků s lahvářkami, u kupců a v prodejnách Vávrova chleba. 16485

Jos. Jeník a spol., Praha,
Myslíkova ulice číslo 10. **Tel. 2600.**

Tel. 2600.

Správní výbor Spolku českých obchodníků členujících v Praze podává všem svým členům truchlivou zprávu, že dne 27. července 1914 odesel na vždy ze řad Měděných členstva jeden z nejstarších jeho členů, milý kolega, pan

Berthold Reinis,

zástupce c. k. priv. banky pro země ruskou v Praze.

Jako dlouholetý příslušník našeho sdružení a stavu konal vždy fádné své povinnosti, čímž v kruzích obchodních získal si upřímného přátelství.

Pohřeb jeho konal se ve středu 29. července t. r. o 3. hod. odpol. z Chotovin na israelský hřbitov v Prudicích u Sudoměřic-Nemyšle. **Budiž mu země lehkou!** 16401

V PRAZE, dne 28. července 1914.
J. L. Truháč, J. B. Marek,
t. & jednatel. t. & předseda.

142

— Ach, tady je!
Dafne vlétla do čekárny a pokračovala škádlivě:
— Tedy tady jsi!...

XII.

Ze všech lidí, jež Georgina znala, byla by v okamžiku tom každého jiného viděla raději nežli Dafne... krom snad lady Catherine.

Nikdy neměla zvláštní sympatií k této žabce, a nyní musila ji Dafne zíti v také neúpravě!

V pravdě pocitila husí kůži na téle, že Dafne, mladá, bezmyšlenkovitá, zvědavá a všecká žabka, kteráž při každé příležitosti div nezakuckala se smíchem, stala se svědkem jejího hrozného zevnějšku i její mravné býdy, zračící se zřejmě v jejich očích i v celém jejím vzezření.

Ani odpovědi nedala na zvláštní pozdrav Dafne, nýbrž dívala se tvrdosíjně do ohně a uvažovala, kdo asi poslal mladé děvčátko za ní... Teta Catherine... či teta Constantia... či strýc Theodore?

Překvapením trhla sebou, když Dafne, místo aby chvátila k ní, obrátila se ve dveřích a zvolala hlasitě:

— Haló! Haló, Dobbinse!... Prosím vás, dojděte k vám a řekněte, že jest všecko v pořádku, že jest zde!

... Potom s touž rázností zavřela dvěře a běžela k své sestřenici a jála se prohlížet ji pod hlavy až k patě.

143

— Ty... poslyš, Georgie! — ozvala se konečně a již se škrtila smíchem.

Georgina ani neblesla, ani se neobrátila.

— Georgie! — opětovala všecká, marně čekajíc odpovědi, ještě písklavěji a ještě více kuckajíc se smíchem.

Ruka Georginy nervosně sebou škubala... nejraději byla by dotárné Dafné vytala políček, ale po zvedla ruku až k očím a zakryla si je, aby všecky ani neviděla.

Po třetí dala Dafne na jejov svůj náhled o situaci Georginy posměškem.

Georgina nedovedla se již opanovat.

— Co tu chceš, Dafne? — ptala se na oko ihned stejně.

— Rozumí se samo sebou, že chci tebo — zněla dístočná odpověď — přijely jsme, abychom tě zas přivezly domů... mama nás poslala!

— Kdo jest s tebou? — ptala se Georgina, jež již srdce bušilo strachem, div nepuklo.

— Julie — odpověděla Dafne.

Georgie ulevila si povzdechem.

Jak děkovala Bohu, že nepřijela též teta Constantia!

Odvátila se ještě více od Dafne a odbyla ji:

— Tedy jen jedete hezký domů zpět... ty i Julie... a vyřidte, že já už se nevrátím!

— Jenom nebud tak umínivá, Georgie! — pravila Dafne, iž působilo nemalou zábavu, že mohla jednou také starší osobu plísnit, zvláště Georginu, kteráž